

Obsah

AKTUALITY	2
Novely vyhlášek upravujících účetnictví	4
Struktura auditorské obce (Ing. Libuše Šnajdrová)	5

TÉMA ČÍSLA – AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL

Automobilový průmysl v ČR (Jaromír Dočkal)	7
Vývoj v oblasti účetnictví a daní z pohledu mladoboleslavské automobily - rozhovor s Janou Šrámovou (Ing. Jiří Zouhar)	10
Specifika auditu v automobilovém průmyslu (Ing. Jiří Zouhar, Ing. Jitka Kricnerová)	12
Daně z příjmů právnických osob v automobilovém průmyslu (Ing. Marcela Zbožínková)	16
DPH v automobilovém průmyslu (Ing. Petra Šafková, Ing. Pavla Polanská)	18

ZAÚJALO NÁS

Vliv finanční krize na současný vývoj výkaznictví firem	23
Tipy pro řízení podniku v době krize	24

LIDÉ A FIRMY	27
---------------------------	----

@ e-příloha Auditor 1/2009

OBSAH

- Převod jmění na společníka
- Auditní výbor: potřeba nebo nutnost?
- Anonymita vlastnictví

Toto číslo vyšlo **28. 1. 2009**
Uzávěrka pro příjem podkladů
pro další číslo je **4. 2. 2009**

Novoroční rozjímání

Libuše Müllerová

Zatímco v posledním čísle časopisu na konci roku bývá zvykem rekapitulovat starý rok, v prvním čísle je naopak vhodné dívat se do budoucna. Že ta budoucnost nebude moc veselá, je zřejmé. Finanční krizi nás bombardují všechna média a jakýkoliv optimistický názor na to, že nebude tak zle, je považován za nepřijatelný. Mezinárodní organizace účetních a auditorů (IFAC a FEE) na svých prosincových valných shromážděních zvolily nové prezidenty, ale tím také skončila ta příjemnější část jejich zasedání. Pak už to bylo zase jenom o finanční krizi a o tom, jak si s ní mají auditori poradit. Ani naše předsednictví v Evropské unii nepřineslo zklidnění ve společnosti, i když na hašteření našich politiků v poslanecké sněmovně, které často připomíná setkání mládeže v předpubertálním období víc, než jednání politické elity, jsme si – bohužel – už zvykli. S trochou závidivosti sledujeme, jak se Slovinci potýkají se zavedením eura a s napětím vzhlížíme na východ v očekávání, jak to dopadne s plynem.

Nový zákon o auditorech se nenarodil ani v dalším avizovaném termínu a skutečnost, že Česká republika nesplnila zapracování evropské směrnice do národní legislativy ve stanoveném termínu, nikoho moc nevzrušuje. Ostatně nejsme sami. Lisabonská smlouva a zdravotnické poplatky odsunuly všechna ostatní témata do pozadí. Práci auditorů však tato sku-

tečnost příliš neovlivní. Zklamání jsou hlavně asistenti auditora zapojení ve zkuškovém systému, kteří v očekávání zrušení ústní auditorské zkoušky vyčkávali s jejím složením a při platnosti starého zákona se nyní dostávají do časové tísně.

Na aktivitu orgánů komory a jejích jednotlivých výborů nemá tato situace naštěstí žádný praktický dopad. Rada na svém lednovém zasedání schvaluje plány práce výborů na nastupující rok, které předkládají jejich předsedové ve spolupráci s příslušnými referenty úřadu.

Výbor pro otázky profese a etiku bude dál sledovat stav členské základny a doufá, že díky informačnímu řádu schválenému na listopadovém sněmu (povinnost auditorů a asistentů informovat komoru o všech změnách) bude mít dostatek informací pro své rozhodování. S posledním loňským číslem časopisu Auditor byl distribuován materiál rekapitulující novinky v IFRS pro rok 2009, zpracovaný pod záštitou **výboru pro mezinárodní standardy účetního výkaznictví**. Stejný výbor zpracoval v loňském roce také materiál umístěný na webových stránkách komory, jehož cílem je poskytnout pomoc těm, kdo sestavují účetní závěrku podle IFRS. V těchto aktivitách bude výbor pokračovat i nadále. **Vzdělávací výbor** se stará o nabídku seminářů pro kontinuální profesní vzdělávání auditorů a dá se předpokládat, že v období permanentních legislativních změn nebude o zajímavá a pro auditory užitečná témata nouze. Sledovat změny v účetní legislativě a zajišťovat spolupráci s Národní účetní radou zejména

při účasti na tvorbě interpretací má na starosti **metodický výbor**. Situaci v oblasti **mezinárodních auditorských standardů** sleduje stejnojmenný výbor, z jehož iniciativy bude letos přeložen do češtiny manuál pro audit v malých a středních podnicích. Novinky v oblasti mezinárodních auditorských standardů sleduje a jejich překlad do češtiny zajišťuje **redakční rada pro překlad ISA**. Nemalá porce úkolů stojí před **výborem pro veřejný sektor** při zapojení se do budování účetnictví státu a plánovaného přibližování účetnictví veřejného sektoru účetnictví podnikatelů. Asi nejobtížnější úkol bude mít **výbor pro legislativní normy a vnitřní předpisy**, který musí připravit pro listopadový sněm

celou řadu vnitřních norem komory přizpůsobených podmínkám nového zákona, který snad už bude v letošním roce schválen. Novým pravidlům se budou muset přizpůsobit i písemné části auditorské zkoušky pod patronací **zkouškového výboru** a ve spolupráci s garanty jednotlivých předmětů. Sledovat vývoj záměrů a regulaci účetnictví ve světových a evropských profesních institucích (FEE, IFAC, EFRAG) a přenášet získané poznatky do činnosti komory má za úkol **výbor pro politiku finančního výkaznictví**.

Také **redakční rada časopisu Auditor** spolu s **výborem pro informační politiku** si kladou za úkol přinášet i v letošním ročníku auditorům zajímavé a užitečné člán-

ky a zprostředkovávat informace ze života auditorské profese doma i v zahraničí. Zda se nám to povede, záleží i na vás, do jaké míry nám v tomto našem snažení budete pomáhat a přispívat do časopisu svými znalostmi a zkušenostmi. V každém případě chceme poděkovat všem, kdo se o to v loňském roce zasloužili a popřát do nového roku všem auditorům i asistentům hodně zdraví, pracovní pohody, ale i apelovat na pracovní svědomitost a odpovědnost, s níž se nám snad podaří zvládnout i tu finanční krizi.

prof. Libuše Müllerová
viceprezidentka KA ČR

Ze zasedání Rady KA ČR

Rada na svém zasedání 15. prosince 2008 hodnotila průběh a přípravu 18. sněmu auditorů, který se konal 24. listopadu 2008 v Brně, a konstatovala, že sněm měl důstojný a bezproblémový průběh. Rada uložila předsedům výborů vypracovat a předložit příštímu zasedání rady plány činnosti na rok 2009 v souladu s prioritami činnosti na rok 2009 schválenými sněmem.

Rada dále projednala:

- v souladu se zákonem o auditorech stálou agendu předkládanou Výborem pro otázky profese (schválila návrhy na vyškrcnutí asistentů auditora pro nedoložení pracovního poměru u auditora nebo auditorské společnosti a rozhodla o pozastavení oprávnění k auditorské činnosti na vlastní žádost),
- návrh na změnu Směrnice pro vyřizování účetních dotazů a uložila její celkovou revizi,
- návrh Metodického pokynu pro uznávání zkoušek a uložila zpracovat připomínky z diskuse (uznávání zkoušek bude komora provádět na základě nového zákona o auditorech),

- návrh dohody o spolupráci s NKÚ, zejména v oblasti překladů zahraničních materiálů z IFAC,
- nabídky na zajištění překladu a oponentur příručky IFAC pro audit SME,
- nabídku školení pro auditory v rámci KPV na 1. pololetí 2009,
- hodnocení e-learningových kurzů za období 1.12. 2007 – 30.11. 2008.

Rada schválila:

- návrh na změnu Honorářového řádu, zejména navýšení odměn za odborné překlady,
- pololetní prémie zaměstnanců ve výši 50 % hrubých základních mezd,
- náklady na vydání Příručky o změnách v IFRS v roce 2009, která bude rozeslána spolu s časopisem Auditor;

a vzala na vědomí:

- zprávu z jednání Koordinačního výboru pro daně,
- informaci ze setkání profesních komor dne 4. 12. 2008,
- zprávy ze zahraničních cest Mgr. Skácelíka ze zasedání Accounting Working Party FEE

- dne 24. 10. 2008 v Bruselu, doc. Zelenky ze zasedání mezivládní pracovní skupiny ISAR ve dnech 4.- 6. 11. 2008 v Ženevě a zprávu Ing. Ficbauera a Ing. Staňka z mezinárodní konference FEE o regulaci auditu dne 9. 12. 2008 v Bruselu,
- zprávy ze zasedání Národní účetní rady,
- zprávy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- informace Kárné komise.

Na závěr jednání prezident Šobotník vyzval členy rady, aby zvážili, jakým způsobem, resp. podle jakých kritérií bude KA ČR vybírat auditora, kterého doporučí MF ČR do Rady pro veřejný dohled. Členové rady by měli předložit své názory a návrhy prezidiu a projednat je na dalším zasedání 19. 1. 2009. Výběr navrženého kandidáta by měl probíhat tajnou volbou.

Ing. Eva Rokosová, MBA
Úřad KA ČR

Fixní příspěvky jsou splatné do 31.1.2009

Dovolujeme si připomenout, že fixní příspěvky auditorů, auditor-ských společností a asistentů auditora pro rok 2009 jsou splatné ke dni 31.1.2009. Příspěvky na činnost Komory auditorů ČR jsou hrazeny povinně ze zákona o auditorech ve výši dle Příspěvkového řádu Komory auditorů ČR.

Výše příspěvku byla změněna sněmem v roce 2005 takto:

Roční příspěvek je stanoven:

- za auditora ve výši 2 900 Kč,
- za asistenta auditora ve výši 2 900 Kč,
- za auditorskou společnost ve výši 15 000 Kč.

Auditoři, kteří mají k datu splatnosti fixního příspěvku pozastaveno oprávnění k poskytování auditorských služeb, platí polovinu fixní části příspěvku.

Číslo účtu Komory auditorů ČR je 87039011/0100. Uvádějte vždy variabilní symbol, slouží k identifikaci plátce. VS tvoří číslo osvědčení + 31 (xxxx31), u asistentů číslo osvědčení + 33 (xxxx33) a u auditorských společností číslo osvědčení + 32 (xxx32).

Ing. Libuše Šnajdrová

referát evidence auditorů, auditorských společností a asistentů auditora

FEE zvolila nové vedení

Federace evropských účetních (FEE) zvolila na valném shromáždění, které se konalo 18. prosince 2008, nové vedení. Novým prezidentem se na příští dva roky stal

Hans van Damme a zastupujícím prezidentem (tzv. deputy president) Philip Johnson.

Hans van Damme z Nizozemska, který vystřídal ve funkci Jacquese Potdevina, působil v FEE jako deputy president od roku 2003 a zodpovídal za oblast účetního výkaznictví. Je členem dozorčí rady Evropské poradní skupiny pro účetní výkaznictví EFRAG, která je poradním orgánem Evropské komise při aplikaci mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS. Je partnerem společnosti KPMG v Nizozemsku.

Nově zvolený deputy president FEE Philip Johnson z Velké Británie byl viceprezidentem FEE od roku 2006. Do konce května 2007, kdy ukončil aktivní pracovní kariéru, byl senior partnerem v Deloitte & Touche LLP ve Velké Británii, kde se specializoval se na poradenské a ověřovací služby.

Po valném shromáždění byli na prosincovém zasedání Rady FEE také jmenováni noví viceprezidenti Jean-Charles de Lastreyrie z Francie a Anna-Maija Simola z Finska. Ve funkcích viceprezidentů byli potvrzeni José Maria Bové (Španělsko), André Killesse (Belgie), Klaus-Günter Klein (Německo), Stefano Marchese (Itálie) a Petr Kříž (ČR).

Valné shromáždění FEE se koná pravidelně každé dva roky. Předchozí se uskutečnilo v prosinci 2006 v Bruselu, kdy byl do funkce viceprezidenta FEE jmenován Petr Kříž ze společnosti PricewaterhouseCoopers ČR, jenž byl v letech 2001-2004 prezidentem Komory auditorů ČR. Petr Kříž v nové exekutivě opustí funkci treasurera a bude viceprezidentem zodpovědným za oblast účetního výkaznictví. Nadále bude předsedat Bankovní pracovní skupině FEE a bude zastupujícím předsedou Koordinační skupiny pro účetní výkaznictví.

FEE sdružuje 43 profesních organizací z 32 evropských zemí včetně všech 27 členských zemí EU, jež reprezentují více než půl milionu účetních a auditorů.

Novinky ISA

IAASB vydala osm přeformulovaných standardů

Rada pro mezinárodní auditor-ské a ověřovací standardy (Inter-

national Auditing and Assurance Standards Board – IAASB) vydala v prosinci 2008 sedm přeformulovaných standardů ISA a standard ISQC1 (přeformulovaný) *Řízení kvality u společností provádějících auditu a prověrky účetních závěrek, ostatní ověřovací zakázky a související služby*. Standardy byly upraveny v rámci projektu zvýšení srozumitelnosti a schváleny Radou pro veřejný dohled (Public Interest Oversight Board – PIOB). Dosud bylo vydáno již 29 přeformulovaných standardů ISA .

Nově vydané standardy ISA jsou následující:

- ISA 220 (přeformulovaný) *Řízení kvality u auditů účetních závěrek;*
- ISA 500 (přeformulovaný) *Důkazní informace;*
- ISA 501 (přeformulovaný) *Důkazní informace – další aspekty týkající se specifických položek;*
- ISA 505 (revidovaný a přeformulovaný) *Externí potvrzení;*
- ISA 520 (přeformulovaný) *Analytické postupy;*
- ISA 620 (přeformulovaný) *Využití práce experta;*
- ISA 710 (přeformulovaný) *Srovnatelné informace.*

IAASB na svém prosincovém jednání dále provedla poslední úpravy standardu ISA 210 (přeformulovaný) *Odsouhlasení podmínek auditních zakázek*. Konečné úpravy standardu ISA 210 si vyžádaly též úpravy čtyř následujících standardů:

- ISA 700 (přeformulovaný) *Formulace výroku a zpráva auditora;*
- ISA 800 (revidovaný a přeformulovaný) *Zvláštní záležitosti – Audit účetních závěrek*

připravených v souladu s rámcem pro zvláštní účely;

- ISA 805 (revidovaný a přeformulovaný) *Zvláštní účely – Auditů určitých výkazů a speciálních částí, účtů nebo položek účetní závěrky;*
- ISA 810 (revidovaný a přeformulovaný) *Zakázky s vypracováním zprávy o agregované účetní závěrce.*

IAASB rozhodla, že tyto čtyři standardy budou vydány včetně konečných úprav teprve poté, co PIOB schválí pro vydání standard ISA 210 (přeformulovaný).

PIOB bude dále schvalovat také nový standard ISA 265 *Předání informací o nedostacích ve vnitřních kontrolách* a standard ISA 402 (revidovaný a přeformulovaný) *Zvažované skutečnosti týkající se subjektů využívajících služeb servisních organizací*. Všechny standardy by měly být schváleny a vydány do března 2009. V zájmu zajištění konzistence IAASB rozhodl také o dalších drobných úpravách již schválených a vydaných standardů. Tyto úpravy by měly být zveřejněny počátkem roku 2009.

Všechny přeformulované standardy vstoupí v platnost pro auditů účetních závěrek za období začínající 15. prosincem 2009 a později. Komora auditorů zajišťuje překlady všech standardů. Přehled projektů IAASB lze nalézt na internetových stránkách KA ČR v sekci Pro auditory/ Projekty IAASB. **-mj-**

NKÚ zveřejnil český překlad IPSAS 2008

Nejvyšší kontrolní úřad zajistil překlad Příručky mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS) pro rok 2008 a koncem loňského roku standardy zveřejnil na svých webových stránkách. Příručka, která určitě zajímá celou řadu auditorů, je zdarma ke stažení na www.nku.cz (záložka Publikace, dokumenty). NKÚ si za tento počín nejsporně zaslouží pochvalu. **-jd-**

IFAC: Robert Bunting novým prezidentem

Novým prezidentem Mezinárodní federace účetních (International Federation of Accountants – IFAC) se v listopadu 2008 stal na dvouleté období Robert L. Bunting z USA, který v této funkci vystřídal Fermína del Valle. Robert Bunting byl členem Rady IFAC od listopadu 2005 a v období od listopadu 2006 do listopadu 2008 zastupujícím prezidentem federace (tzv. deputy president). Jako zastupující prezident byl Bunting předsedou výboru IFAC pro plánování a finance.

Robert Bunting je partnerem v Moss Adams LLP, kde dříve působil jako předseda a CEO.

Moss Adams LLP je členem Praxity (dříve Mores Rolland International). V letech 2004-2005 byl předsedou

radou ředitelů American Institute of Certified Public Accountants (AICPA), kde předtím působil jako člen rady ředitelů a v různých výbo-rech AICPA včetně výboru pro audit.

IFAC také jmenovala prof. Marka Allisona, MA, CA předsedou International Accounting Education Standards Board (IAESB) na tříleté období počínaje 1. lednem 2009. IAESB je nezávislý orgán v rámci IFAC, který vytváří standardy pro profesní vzdělávání účetních a auditorů. Jmenování Allisona schválila Rada pro veřejný dohled (Public Interest Oversight Board, PIOB), která dohlíží na činnost IAESB.

IFAC je globální profesní organizací. V současné době má 158 členů ve 122 zemích a reprezentuje přes 2,5 milionu účetních a auditorů.

-av-

Novely vyhlášek upravujících účetnictví

Ve Sbírce zákonů v částce č. 151 byla 30.12.2008 publikována vyhláška č. 469/2008 Sb. novelizující vyhlášku č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška nově upravuje:

- metodu přeměny při přeshraniční fúzi;
- oceňovací rozdíly při uplatnění reálné hodnoty při vnitrostátní fúzi nebo při rozdělení účetní jednotky, které lze aplikovat i pro přeshraniční a vnitrostátní fúze, pokud byl projekt přeměny uložen do sbírky listin v obchodním rejstříku v období od 1. července 2008 do 31. prosince 2008;
- informace povinně uváděné v příloze k účetní závěrce:
 - o lesních porostech, pokud jejich výměra přesahuje 10 ha, s pevně definovanou cenou za m² ve

výši 57 Kč je nutné vykazovat již v závěrce s rozvahovým dnem k 31. prosinci 2008,

- o dopadech obchodních operací společnosti do její finanční situace a transakcích se spřízněnými stranami, jejichž vykazování je nově vázáno na kritéria pro konsolidaci s výjimkou akciových společností, které musí vždy uvádět minimálně informace o transakcích s většinovými akcionáři, členy správních, řídicích a dozorčích orgánů. Výjimka z této povinnosti pro transakce mezi společnostmi a jediným společníkem zůstala zachována. Tuto úpravu lze použít již pro závěrky s rozvahovým dnem k 31. prosinci 2008;
- metodu komponentního odepisování – s účinností od účetního období započatých dnem 1. ledna 2010 a později.

Mimo výše zmíněné výjimky nabývá novela účinností dnem 1. ledna 2009.

Dále byly novelizovány i další vyhlášky upravující účetnictví:

1) **Vyhláška č. 470/2008 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška nově upravuje:

- vymezení vykazovaného dlouhodobého nehmotného majetku (bez zřizovacích výdajů),
- informace povinně uváděné v příloze k účetní závěrce.

Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009.

2) **Vyhláška č. 471/2008 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účet-

ní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška nově upravuje:

- vyloučení vybraných položek z vykazování pod dlouhodobým nehmotným majetkem,
- vykazování vybraných položek dlouhodobého hmotného majetku po novele zákona o účetnictví (zavedení účetnictví státu),
- metodu oceňování souboru majetku,
- informace povinně uváděné v příloze k účetní závěrce s účinností již pro účetní závěrky sestavované ke dni 31. prosince 2008.

Vyhláška nabývá účinnosti dnem

1. ledna 2009 s výjimkou zmíněnou výše.

3) **Vyhláška č. 472/2008 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 505/2002 Sb.,

kteřou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška nově upravuje:

- vykazování vybraných položek dlouhodobého hmotného majetku po novele zákona o účetnictví (zavedení účetnictví státu),
- metodu oceňování souboru majetku,
- informace povinně uváděné v příloze k účetní závěrce s účinností již pro účetní závěrky sestavované ke dni 31. prosince 2008.

Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2009 s výjimkou zmíněnou výše.

-ru-

Všechny uvedené novely jsou zveřejněny na www.kacr.cz.

Struktura auditorské obce

Auditoři

Celkový počet auditorů zapsaných v seznamech Komory auditorů ČR k 31. 12. 2008 je 1283 osob. Z tohoto počtu vykonává aktivně činnost 1250 osob a 33 osob mělo v roce 2008 pozastaveno oprávnění k poskytování auditorských služeb.

Jako OSVČ vykonává auditorskou činnost 571 osob a 679 osob vykonává auditorskou činnost jako zaměstnanec nebo společník.

V roce 2008 bylo zapsáno celkem 22 nových auditorů, kteří úspěšně složili zkoušky a splnili povinnou tříletou praxi asistentů auditora.

Auditorské společnosti

Z celkového počtu 349 auditorských společností má jedna společnost pozastaveno oprávnění k poskytování auditorských služeb, a to rozhodnutím rady KA ČR.

V roce 2008 bylo zapsáno celkem 8 nových auditorských společností.

Pohyblivý příspěvek za rok 2008

Úhrn pohyblivých příspěvků auditorů OSVČ v roce 2008 činil více než 1,35 milionu korun a u auditorských společností částku zhruba 16 milionu Kč. Výše pohyblivých příspěvků se stanovila na základě výše tržeb dosažených za poskytování auditorských služeb v roce 2007. V tabulce uvádíme přehled dvaceti šesti auditorských společností

s nejvyšším pohyblivým příspěvkem v roce 2008. Od jmenovaných společností dostala komora souhlas se zveřejněním výše pohyblivého příspěvku.

Struktura auditorské obce k 31. 12. 2008

Auditoři	Počet osob
Celkem auditorů	1283
a) aktivních auditorů celkem	1250
z toho • auditorů OSVČ	571
• auditorů v zaměstnaneckém poměru	679
b) pozastavena činnost celkem	33
z toho • na vlastní žádost	27
• rozhodnutím rady	6

Asistenti auditora	Počet osob
Celkem asistentů	970
z toho • zaměstnaných u auditorské společnosti	936
• zaměstnaných u auditora OSVČ	34

Auditorské společnosti	Počet
Celkem auditorských společností	349
a) aktivních auditorských společností celkem	348
b) pozastavena činnost celkem	1
z toho • na vlastní žádost	0
• rozhodnutím rady	1

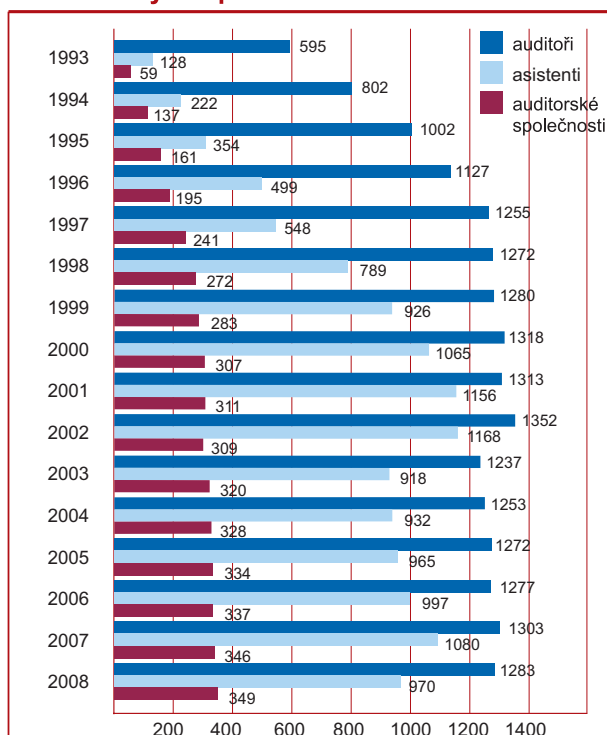
Auditorské společnosti dle výše pohyblivého příspěvku *)

Výše příspěvku v Kč	Počet společností	Podíl na počtu společností	Celkem v Kč	Podíl na výši pohyblivého příspěvku
nad 40 000	26	7 %	13 288 645	81,7 %
20 001 - 40 000	38	11 %	1 078 178	6,6 %
10 001 - 20 000	65	19 %	919 271	5,6 %
5 001 - 10 000	90	26 %	649 905	4 %
2 001 - 5 000	78	22 %	289 006	1,8 %
201 - 2 000	33	10 %	38 283	0,3 %
0 - 200	7	2 %	0	0
vyúčt. nedodalo a neuhradilo	11	3 %	0	0
CELKEM	348	100 %	16 263 288	100 %

Auditoři OSVČ dle výše pohyblivého příspěvku *)

Výše příspěvku v Kč	Počet auditorů	Podíl na počtu osob OSVČ	Celkem v Kč	Podíl na výši pohyblivého příspěvku
10 001 - 30 000	12	2 %	181 041	13,3 %
5 001 - 10 000	58	10 %	382 801	28,2 %
2 001 - 5 000	168	30 %	542 015	39,9 %
1 001 - 2 000	126	22 %	186 657	13,8 %
201 - 1 000	107	19 %	63 925	4,7 %
0 - 200	41	7 %	859	0,1 %
vyúčt. nedodalo a neuhradilo	59	10 %	0	0
CELKEM	571	100 %	1 357 298	100 %

Vývoj počtu auditorů, asistentů a auditorských společností v letech 1993-2008

Společnosti s nejvyšším pohyblivým příspěvkem v roce 2008

Název společnosti	Výše příspěvku v Kč
KPMG Česká republika Audit, s.r.o.	3 209 851
PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.	3 167 132
Deloitte Audit s. r. o.	2 217 886
Ernst & Young Audit, s.r.o.	1 892 015
BDO Prima Audit s.r.o.	512 066
Rödl & Partner Audit, s.r.o.	275 029
Mazars Audit s.r.o.	273 141
VORLÍČKOVÁ & LEITNER Audit s.r.o.	237 612
společnost nezaslala vyjádření ke zveřejnění	165 902
společnost nesouhlasí se zveřejněním	161 963
BDO Prima CA s.r.o.	133 016
společnost nesouhlasí se zveřejněním	128 060
HZ Praha, spol. s r.o.	107 483
NEXIA Prague a.s.	94 836
společnost nezaslala vyjádření ke zveřejnění	87 032
TACOMA Auditing s.r.o.	80 542
společnost nesouhlasí se zveřejněním	77 158
BDO Prima Finkonsult s.r.o.	64 983
FINAUDIT, s.r.o.	63 876
HAYEK, spol. s r.o., holding	59 567
PRIMASKA AUDIT, a.s.	52 321
AUDITOR Praha, s.r.o.	51 893
společnost nezaslala vyjádření ke zveřejnění	46 931
společnost nesouhlasí se zveřejněním	43 488
Fučík & partneři, s.r.o.	43 170
Auditea, s.r.o.	41 692
CELKEM	13 288 645

*) Poznámka:

Vyúčtování příspěvků auditorů a auditorských společností s hodnotou 0 Kč zahrnuje i ty auditory a auditorské společnosti, kteří byli zapsáni do seznamu vedeném Komorou auditorů ČR až v roce 2008, a proto v roce 2008 pohyblivý příspěvek neodvádějí.

V seznamech není zahrnuta jedna auditorská společnost a 33 auditorů, kteří mají pozastaveno oprávnění k poskytování auditorských služeb.

Ing. Libuše Šnajdrová
referát evidence auditorů
a asistentů auditora

Automobilový průmysl v ČR

Výkony a tržby automobilového průmyslu v naší zemi patří k velmi sledovaným ukazatelům. Je to logické. Automobilky a dodavatelé dílů pro vozidla nejrůznějších typů patří v souhrnu k největším zaměstnavatelům i daňovým plátcům v ČR, a pokud budou významně postiženi světovou hospodářskou krizí, dotkne se to prakticky nás všech.

Území dnešní České republiky má bohatou „automobilovou historii“. První český automobil se spalovacím motorem Präsident byl sestaven v kopřivnické továrně na vagóny Nesseldorfer Wagenbaufabrik (dnes Tatra) již v roce 1897. O několik let později již naše silnice brždily auta z produkce firem Laurin & Klement (později Škoda), Walter a Praga, nicméně „kočáry bez koní“ se stavěly např. v Chebu (Premier) nebo Slatiňanech (Turicum). Ve dvacátých a třicátých letech automobilový boom pokračoval

Výrobci automobilů, motocyklů, přívěsů a návěsů v ČR (počty vyrobených kusů)

výrobce	2006	2007	výrobní program
Alfine	13	0	2
Agados	17 319	20 763	13
Autotech	559	558	6
Avia	482	737	3
CTS Servis	616	823	6
ČKD Mobilní jeřáby	20	32	7
Gordon Cars	1	1	12
Hacar	298	283	6
Hagemann	133	187	6
Iveco Czech Republic	2 477	2 698	5
Jawa Moto	1 011	2 140	8,9
Kaipan	16	8	12
Karoseria	47	35	3
KH Motor Centrum	45	49	5
Navara Novosedly	196	241	6
Panav	1 089	1 314	6,10,11
Pento	4	0	8
Schwarzmüller	1 066	1 236	10,11
Slovácké strojírny	16	17	6
SOR Libchavy	411	418	5
Škoda Auto	556 196	622 811	1,2,12
Tatra Kopřivnice	1 511	2 431	4
Tedom	15	17	5
TPCA	293 650	308 478	1
THT Polička	92	97	6

Zdroj: Sdružení automobilového průmyslu, 6/2008.

Výrobní program: 1 - osobní automobily, 2 - lehké užitkové automobily, 3 - střední užitkové automobily, 4 - těžké užitkové automobily, 5 - autobusy, 6 - nástavby, speciální užitkové automobily, 7 - autojeřáby, 8 - malé motocykly, 9 - motocykly, 10 - přívěsy, 11 - návěsy, 12 - sportovní automobily, 13 - přívěsy pro osobní vozidla

a roční výroba nejúspěšnějších značek (Škoda, Praga, Aero, Tatra) se pohybovala v řádu několika tisíc kusů.

Po druhé světové válce a po roce 1948 byla automobilová výroba soustředěna do velkých národních podniků (někteří výrobci zůstali – Škoda, Tatra, Praga, jiní nově vznikli – LIAZ, Karosa; v této souvislosti jedna zajímavost: víte, že značka PAL znamenala Příslušenství Automobilů a Letadel, a Barum je výslednicí názvů Baťa, Rubena a Matador?).

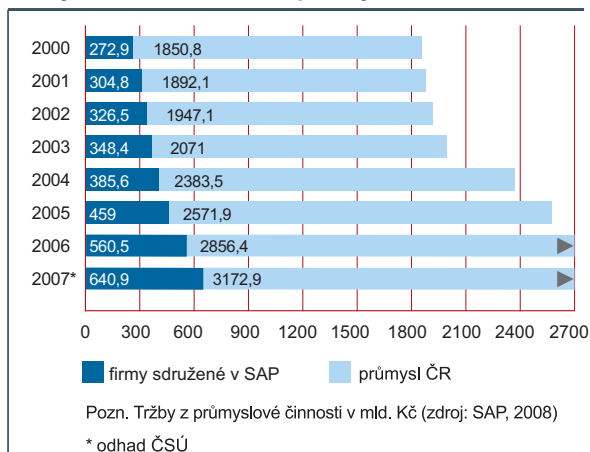
Počty vyrobených osobních i nákladních vozidel a motocyklů v dalších desetiletích průběžně narůstaly, nicméně k razantním změnám ve struktuře i objemu výroby došlo až po roce 1989. Výroba nákladních aut a motorek se výrazně utlumila, a na druhé straně privatizovaná Škoda (VW) začala výrazně navyšovat výrobu.

Lze říci, že zejména v posledních deseti letech se Česká republika stala automobilovou velmocí, a to jak ve výrobě nových vozidel, tak i dílů. Automobilové odvětví se podílí na celkových tržbách v českém průmyslu zhruba pětinou. V roce 2007 se u nás vyrobilo přes 900 tisíc automobilů, motocyklů, přívěsů a návěsů a v roce 2008 měl počet vyrobených aut přesáhnout milionovou hranici (zda se tak stalo, ještě nevíme, ale výsledky zřejmě poznamenala krize). Automobilky a jejich dodavatelé v ČR zaměstnávají přímo kolem 120 tisíc lidí a další tisíce jsou na automobilový průmysl navázány nepřímo.

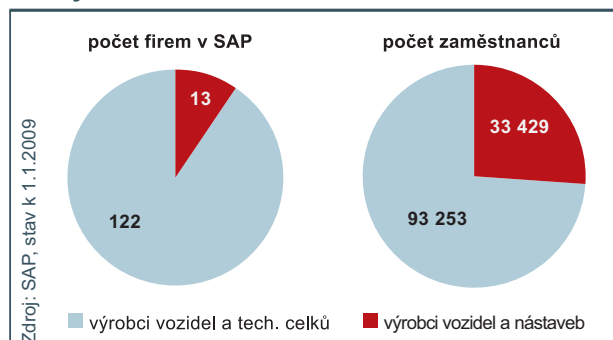
Ke statistickým údajům: ČSÚ sleduje v rámci průmyslu samostatně výrobu dopravních prostředků. Podle dostupných dat za rok 2006 dosáhly firmy zařazené do této skupiny tržeb ve výši cca 550 miliard korun.

Konkrétnější statistická data o počtech vyrobených vozů, tržbách, zaměstnanosti ap. shromažďuje Sdružení automobilového průmyslu (SAP). Tato organizace zahrnuje 157 členských firem a organizací, což je úctyhodný počet. Nicméně nutno podotknout, že někteří členové SAP mají s automobilovým průmyslem jen pramálo společného (např. Global Assistance, autoklub ABA ap.) a na druhé straně mezi členy nenajdeme poměrně známé výrobce (Akuma, Rubena či Matador). Podle odhadů však SAP

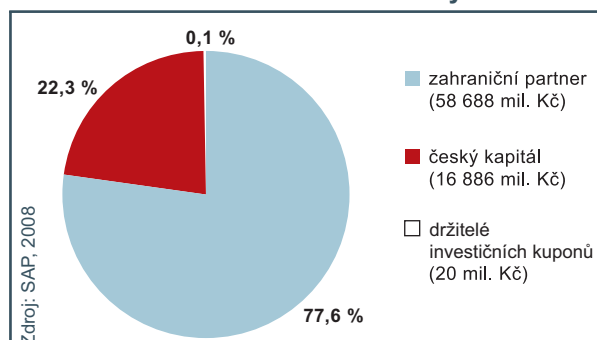
Tržby v automobilovém průmyslu v ČR

Firmy a zaměstnanci - sdružení SAP

Vlastnická struktura firem sdružených v SAP

reprezentuje přibližně 85 až 90 % všech výrobních společností působících v autoprůmyslu.

Jak je patrné z příložených tabulek, členské firmy SAP vykázaly v roce 2007 tržby ve výši 640,9 miliardy Kč, což je více než 20 procent z celkových tržeb v průmyslu. Pokud jde o počty vozů, v roce 2007 dominují Škoda Auto (622 tis. ks) a společnost TPCA (308 tis. ks). Další český velkovýrobce Hyundai ve statistikách ještě zahrnut není, protože začal produkovat automobily až na podzim roku 2008.

V úvodu jsem se zmínil o obavách souvisejících s hospodářskou krizí. Ta se v automobilovém průmyslu projevila již ve druhé polovině loňského roku, zejména koncem prosince, kdy většina „auto-výrobců“ fungovala jen několik dní v týdnu a případně vyhlásila „delší vánoční svátky“.

Krátkodobé prognózy nejsou vůbec přívětivé: Letošní rok má být pro český automobilový průmysl z hlediska výroby a tržeb nejhorším v novodobé historii, a již dnes je jasné, že továrny v prvním čtvrtletí 2009 opustí více než 13 tisíc zaměstnanců.

Z dlouhodobého hlediska je zřejmé, že automobilový průmysl krizi za nějaký čas překoná a počet vyrobených vozidel i zaměstnanost bude opět stoupat. Doufejme, že k tomu dojde co nejdříve.

-jd-

Několik úsměvných střípků z historie motorismu v Čechách

- 1906: V Čechách bylo hlášeno 208 automobilů, 774 motocyklů, z toho 68 aut a 248 motorek jezdilo v Praze.
- 1910: Tříkolka Walter stála v základním provedení 3350 Kč (méně než polovina ceny malého automobilu).
- 1918: Před každou křižovatkou je nařízeno troubit.
- 1920: Vozový park v ČSR – 3372 osobních, 2143 nákladních automobilů, 194 speciálních vozů a 1676 motocyklů a tříkolek.
- 1921: Ruší se prodej benzínu na poukázky, je odvolán zákaz jízdy soukromými automobily.
- 1931: V ČSR bylo zrušeno poslední mýto – před mostem v Uherském Hradišti.

Přehled auditorů u vybraných společností automobilového průmyslu v ČR

Firma	Sídlo	Auditor	ÚZ ke dni:	Tržby
VÝROBCI VOZIDEL, PŘÍVĚSŮ A NÁSTAVEB				
Škoda Auto, a.s.	Mladá Boleslav	PwC	31/12/07	211 026 000 ^{*)}
Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o.	Kolín	PwC	31/12/07	51 284 232
Iveco Czech Republic, a.s.	Vysoké Mýto	Deloitte	31/12/07	10 968 084
Tatra, a.s.	Kopřivnice	PwC	31/12/07	7 292 743
SOR Libchavy, s.r.o.	Libchavy	FinAudit	31/12/07	1 411 592
Schwarzmüller Tschechien, s.r.o.	Žebrák	Vorlíčková&Leitner	31/12/07	1 076 616
Panav, a.s.	Senice na Hané	HZ Olomouc	31/12/07	874 973
Továrna hasiči techniky, s.r.o.	Polička	FinAudit	31/12/07	595 854
Avia Ashok Leyland Motors, s.r.o.	Praha	BDO Prima Audit	31/12/07	588 161
MTX, s.r.o.	Praha	Jana Škorpilová	31/12/07	421 304
Agados, s.r.o.	Velké Meziříčí	Karel Cejpek	31/12/07	271 889
Auto-Tech Vinoř, s.r.o.	Praha	Milena Dušková	31/12/07	181 300
Jawa Moto, s.r.o.	Týnec nad Sázavou	Vlastimír Ježek	31/12/07	163 612
Ekobus, a.s.	Praha	Jiří Fišera, Dobromír Smutný	31/12/07	116 328
Karoseria, a.s.	Brno	Petr Skříšovský	31/12/07	53 617 ^{*)}

Pozn: - Ve sloupci Tržby jsou (až na označené výjimky) uvedeny tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (v tisících).

- Údaje vycházejí z účetních závěrek zveřejněných k 12. 1. 2009 v Obchodním rejstříku. Jak je patrné, společnosti uzavírají své výkazy v režimu kalendářního i hospodářského roku. Pokud u některých společností uvádíme údaje z roku 2006, resp. 2005, je tomu tak proto, že v Obchodním rejstříku nejsou v současné době zveřejněna novější data.

^{*)} Tržby

Firma	Sídlo	Auditor	ÚZ ke dni:	Tržby
VÝROBCI DÍLŮ A PŘÍSLUŠENSTVÍ				
Barum Continental, s.r.o.	Otrokovice	KPMG	31/12/07	30 894 802
Ferona, a.s.	Praha	BDO Prima Audit	31/12/07	23 041 996 *)
Continental Automotive Czech Republic, s.r.o.	Brandýs nad Labem	KPMG	31/12/07	20 379 308
Johnson Controls Automobilové součástky, k.s.	Česká Lípa	PwC	30/9/06	16 795 631
Visteon-Autopal Services, s.r.o.	Nový Jičín	PwC	31/12/07	13 433 931
Robert Bosch, s.r.o.	České Budějovice	PwC	31/12/07	9 531 678
Lucas Varity, s.r.o.	Jablonec	E&Y	31/12/07	8 531 714
Futaba Czech, s.r.o.	Havlíčkův Brod	KPMG	31/12/07	4 529 598
TRW Carr, s.r.o.	Mladá Boleslav	E&Y	31/12/06	4 517 967
JTEKT Automotive Czech Plzen, s.r.o.	Plzeň	PwC	31/12/07	4 515 167
Toyoda Gosei Czech, s.r.o.	Kláštorec nad Ohří	Deloitte	31/12/07	3 494 257
TRW DAS, a.s.	Dačice	Atlas Audit	31/12/07	3 068 925
Monroe Czechia, s.r.o.	Hodkovice nad Mohelkou	Deloitte	31/12/07	3 054 888
TRW Volant, a.s.	Praha	E&Y	31/12/07	3 041 870
Hella Autotechnik, s.r.o.	Mohelnice	KPMG	31/5/07	3 028 081
AGC Automotive Czech, a.s.	Bílina	KPMG	31/12/07	2 992 582
TRCZ, s.r.o.	Lovosice	Deloitte	31/3/08	2 780 756
Rubena, a.s.	Hradec Králové	Hayek	31/12/07	2 386 789
Hayes Lemmerz Autokola, s.r.o.	Ostrava	KPMG	31/1/07	2 256 034
Hayes Lemmerz Alukola, s.r.o.	Ostrava	KPMG	31/1/07	2 227 258
Akuma, a.s.	Mladá Boleslav	KPMG	31/12/06	1 924 950
TI Automotive AC, s.r.o.	Jablonec	PwC	30/11/07	1 862 865 **)
Gumotex, a.s.	Břeclav	Alois Berka	31/12/07	1 810 191
ČZ, a.s.	Praha	BDO Prima Tax PL	31/12/07	1 782 515
Osram Bruntál, s.r.o.	Bruntál	KPMG	30/9/07	1 747 774
Saint-Gobain Sekurit ČR, s.r.o.	Hořovice	KPMG	31/12/07	1 570 122
Motorpal, a.s.	Jihlava	HZ Consult	31/12/07	1 521 354
Saar Gummi Czech, s.r.o.	Červený Kostelec	E&Y	31/12/07	1 478 653
KS Kolbenschmidt Czech Republic, a.s.	Trmice	PwC	31/12/07	1 463 265
Knorr-Bremse Systémy pro užitková vozidla ČR, s.r.o.	Hejnice	KPMG	31/12/06	1 334 519
Showa Aluminium Czech, s.r.o.	Kladno	Jarmila Šolarová	31/12/06	1 320 354
Aisin Europe Manufacturing Czech, s.r.o.	Písek	Deloitte	31/12/07	1 250 995
Robert Bosch odbytová, s.r.o.	Praha	PwC	31/12/07	1 218 713 *)
TRW Autoelektronika, s.r.o.	Benešov	Jan Šilar	31/12/06	1 121 546
Kautex Textron Bohemia, s.r.o.	Kněžmost	E&Y	31/12/05	1 119 724
Donaldson Czech Republic, s.r.o.	Kláštorec nad Ohří	FIZA	31/5/07	955 246
Magneton, a.s.	Kroměříž	HP Auditři	31/12/07	907 872
Plastika, a.s.	Kroměříž	n/a	31/12/07	707 340
Brisk Tábor, a.s.	Tábor	AZP CZ	31/12/07	673 898
Motor Jikov Strojírenská, a.s.	Soběslav	Audikon	31/12/07	567 980
A.Raymond Jablonec, s.r.o.	Jablonec	KPMG	31/12/07	565 544
JTEKT Automotive Czech Pardubice, s.r.o.	Pardubice	Deloitte	31/12/07	495 838
Motor Jikov Tlaková slévárna, a.s.	České Budějovice	Audikon	31/12/07	450 339
ITG Automotive Safety Czech, s.r.o.	Jevíčko	KPMG	31/12/07	397 131
SVA Holýšov, a.s.	Brno	Beta Audit	31/12/06	328 286
Böhm Plast Technik, s.r.o.	Česká Třebová	Beta Audit	31/12/07	289 260
Brano Group, a.s.	Hradec nad Moravicí	Leo Drozdek	31/12/06	274 845
Motor Jikov Group, a.s.	České Budějovice	Audikon	31/12/07	42 038
CTS Servis, s.r.o. (Container Transport Service, a.s.)	Poděbrady	A&CE, František Kurka	31/12/07	n/a

Pozn: - Ve sloupci Tržby jsou (až na označené výjimky) uvedeny tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (v tisících).

- Údaje vycházejí z účetních závěrek zveřejněných k 12. 1. 2009 v Obchodním rejstříku. Jak je patrné, společnosti uzavírají své výkazy v režimu kalendářního i hospodářského roku. Pokud u některých společností uvádíme údaje z roku 2006, resp. 2005, je tomu tak proto, že v Obchodním rejstříku nejsou v současné době zveřejněna novější data.

*) Tržby za prodej zboží

**) Hospodářský rok 1.1.2006 - 30.11.2007

Rozhovor s Janou Šrámovou vedoucí útvaru účetnictví společnosti Škoda Auto

Vývoj v oblasti účetnictví a daní z pohledu mladoboleslavské automobilky

Společnost Škoda Auto asi není nutno nikomu představovat. Ale přesto: můžete pro naše čtenáře uvést několik základních údajů?

Škoda Auto, a.s. patří mezi nejvýznamnější podniky v České republice a s více než stoletou tradicí výroby automobilů tvoří pilíř nejen české ekonomiky. Od roku 1991 je součástí koncernu Volkswagen a od té doby urazila velký kus cesty. Stala se stabilní firmou, která je schopna zhodnotit finanční vklady akcionářů, zajistit budoucnost svým zaměstnancům i obchodním partnerům, a zároveň výrazně přispět k rozvoji regionu, ve kterém působí.

Společnost má své dceřiné společnosti nejen v Evropě, ale i v Asii. Konsolidační celek skupiny tvoří mateřská společnost Škoda Auto a její plně konsolidované dceřiné společnosti v Německu, Polsku, na Slovensku a v Indii, a dále přidružený podnik v Ruské federaci.

Oficiální hospodářské výsledky za rok 2008 ještě nemáme, ale prodejní výsledky patrně předčí rok 2007, který byl zatím nejúspěšnějším rokem v historii společnosti. Skupina Škoda Auto v roce 2007 vyrobila přes 630 tisíc vozů a dosáhla tržeb přes 221 miliard korun. Rostoucí obliba našich vozů u zákazníků se projevila v dalším upevnění finanční stability společnosti. Byli jsme ale aktivní i v ostatních oblastech jako např. na poli společenské odpovědnosti. Významnou událostí roku 2007 pro nás bylo přijetí Kodexu správy a řízení společnosti, který posunuje naši společnost dále směrem k větší transparentnosti a informační otevřenosti.

S jakými aktuálními problémy se vaše společnost nyní potýká a jak se vás dotýká velmi často skloňovaná hospodářská krize?

Stejně jako jiné společnosti bojujeme i my s důsledky silné koruny, postupující finanční krizí, úbytkem zákazníků, nedostatkem likvidity na bankovním trhu, kolísajícími cenami výrobních vstupů atd. V této situaci se snažíme optimalizovat strukturu našich nákladů, a to i s ohledem na

zvýšení efektivity procesů probíhajících ve firmě. I přes nastupující krizi jsme neslevili z našich cílů a vizí, pouze cesta k nim bude zřejmě delší, než jsme původně plánovali. Maximálně se věnujeme řízení rizik, která v tuto chvíli mohou zasáhnout fungování firmy citelněji než v období růstu. Současná situace klade mnohem větší nároky na práci nejen celého vedení firmy, ale i jednotlivých odborných útvarů, účetnictví nevyjímaje. Cílem mého týmu je zmapovat, pokrýt a zabránit veškerým možným rizikům. Neméně důležité je též řádné a reálné zobrazení finanční situace firmy a její vysvětlení prostřednictvím výroční zprávy – včetně postojů a budoucích očekávání společnosti.

Zmínila jste silnou korunu, což je společné téma řady společností v České republice. Jak vývoj kurzu působí na vás?

Všichni čeští exportéři jsou značně zatíženi silnou českou korunou. To bezesporu platí i pro naši společnost, která je nejvýznamnějším exportérem České republiky. Neustále posilující česká koruna vůči všem pro společnost relevantním měnám, zejména však vůči euru, negativně ovlivňuje výši našich výsledků. Jen za první polovinu roku 2008 posílila česká koruna vůči euru o 10 % a způsobila zhoršení hospodářského výsledku o 2,3 mld. Kč oproti stejnému období předchozího roku. Kromě značných finančních ztrát a snížení konkurenceschopnosti našich produktů na domácím trhu nám současná měnová politika státu přináší i výrazné nejistoty v plánování základních finančních ukazatelů.

S tématem silné české koruny úzce souvisí i téma funkční měny. V situaci, kdy jsou naše tržby stále více negativně ovlivňovány současným vývojem směnných kursů na finančních trzích, jsme nuceni eliminovat riziko tzv. přirozeným zajištěním, tedy nákupem materiálu a surovin v měnách, ve kterých realizujeme naše tržby.

Dle IFRS je funkční měnou měna ekonomického prostředí, ve kterém účetní jednotka vyvíjí svoji činnost. Zjednodušeně řečeno je to měna, která nejvíce ovlivňuje prodejní ceny jí vyráběných produktů, tedy ta měna, ve které jsou hrazeny náklady na jejich výrobu a prodej.

V současné době je a v blízké budoucnosti i bude dle této definice funkční měnou naší společnosti česká koruna. V souvislosti s vý-

še uvedeným vývojem však musíme neustále analyzovat, jak dlouho se nám podaří pozici české koruny jako funkční měny společnosti obhájit. Přechod na jinou funkční měnu než je česká koruna by prakticky znamenal pro tak velkou společnost, jakou společnost Škoda Auto bezesporu je, vedení účetnictví paralelně ve dvou hlavních měnách. S tím by souviselo navýšení personálu, značné náklady na systémovou podporu a v neposlední řadě i zvýšené nároky na komplexitu a odsouhlasení účetnictví ve funkční měně (pro účely zveřejnění) a domácí měně (pro daňové účely).

Řešením výše uvedených problémů by pro nás přirozeně bylo co nejrychlejší přijetí eura v České republice. V této souvislosti bychom uvítali i jasný a zejména vstřícný postoj politické reprezentace k tomuto tématu.

Jaké účetní rámce výkaznictví používáte?

Škoda Auto jako jedna z plně konsolidovaných společností v rámci koncernu Volkswagen poskytuje pro svou vrcholovou matku finanční data v souladu se standardy IAS/IFRS upravenými právem Evropského společenství. Současně je jako emitent kótovaných dluhopisů obchodovaných na veřejném trhu povinna dle zákona o účetnictví sestavovat samostatnou a konsolidovanou účetní závěrku dle uvedených mezinárodních standardů. Dluhopisy společnost emitovala na podzim roku 2000, v letech 2005 a 2007 byla postupně splacena první a druhá tranše, přičemž poslední třetí tranše má být zaplacená na podzim roku 2010. Otázkou pro nás zůstává, podle jaké úpravy budeme zveřejňovat samostatné účetní závěrky v ČR, jakmile splatíme poslední tranši dluhopisů.

Pokud nedojde k úpravě stávající legislativy, popř. neemitujeme další kótované cenné papíry, musíme se vrátit k české právní úpravě účetnictví, což – vzhledem k vynaloženým investicím do sys-

témové podpory a do know how našich odborníků – považujeme za krok zpátky. Také z důvodu kompatibility vykazování účetních dat s vrcholovou mateřskou společností, časové srovnatelnosti výsledků a všeobecného harmonizačního trendu bychom samozřejmě rádi zůstali u IFRS.

A co IFRS a stanovení daňového základu?

Škoda Auto je právnickou osobou se sídlem na území ČR a je povinna zdaňovat hospodářské výsledky podle české daňové legislativy. To mimo jiné znamená, že podkladem pro výčíslení daňového základu je výsledek hospodaření stanovený v souladu s českou právní úpravou účetnictví. U společností, které zveřejňují své výsledky podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví, to vede často k nutnosti vedení dvojí „účetní evidence“. I když současná daňová právní úprava povoluje pro stanovení daňového základu použít také převodový můstek mezi výsledkem hospodaření vykázaným dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví a českými účetními standardy, je tato možnost pro velké společnosti se značným počtem složitých hospodářských transakcí prakticky nerealizovatelná. Nutnost vedení dvojí „účetní evidence“ je spojena s vyššími nároky na personální a systémové zajištění, což vede ke zvýšeným nákladům.

Řešením by podle nás byla pouze taková změna právní úpravy, která by umožnila účetním jednotkám sjednotit daňové a finanční účetnictví. To znamená vycházet při stanovení daňového základu z takových účetních dat, které jsou společností povinny dle zákona o účetnictví zveřejňovat.

Měla byste ještě nějaká další doporučení v oblasti daňových předpisů?

Daňový systém v České republice je administrativně velmi náročný, což ukázal mj. i nedávný průzkum Světové banky, IFC (International

Finance Corporation) a PricewaterhouseCoopers, který umístil naši republiku na 118. místo světového žebříčku. Reforma daňového systému by se měla týkat všech daní, nejen těch z příjmů, a měla by se zaměřit i na administrativní záležitosti a na vztah mezi státem a podniky jako takový. Líbila by se nám taková kostra či osnova, která by zůstala základem daňového systému i přes změny na naší politické scéně.

Jak vnímáte roli auditora?

Role auditora je z pohledu firmy nezastupitelná. Auditor by měl porozumět předmětu a rozsahu činnosti společnosti a odhalit případná rizika. Svou činností dává managementu dodatečnou míru jistoty, že procesy probíhající ve firmě svým zachycením v účetnictví zobrazují reálnou finanční situaci a pozici, a že nastavené interní kontrolní systémy plní řádně svou funkci.

Osobně očekávám vstřícný a partnerský přístup auditora a efektivní využití jeho praktických zkušeností. Ve své praxi jsem se dosud setkala s profesionálním a konstruktivním přístupem auditorů a musím říci, že spolupráce se současnou auditorskou firmou probíhá na partnerské bázi. V její práci spatřuji velký pokrok, co se týká v růstu know how, využití zkušeností a přístupu k zákazníkovi.

Co byste si přála v novém roce v osobním nebo pracovním životě?

Vzhledem k současné situaci bych si přála, aby ekonomická krize zasáhla naši republiku, potažmo firmu Škoda Auto co nejméně, abychom se s jejími důsledky vypořádali co nejrychleji a odnesli si takové poučení, které by pomohlo v budoucnosti zmírnit nebo zabránit podobným krizovým situacím.

Své rodině, kolegům v práci i čtenářům časopisu Auditor přeji hlavně hodně zdraví, energie a optimismu, a to nejen v roce 2009.

Rozhovor připravil
Ing. Jiří Zouhar

Specifika auditu v automobilovém průmyslu

Jiří Zouhar

Jitka Kricnerová

Jen stěží lze tento článek o specifikách auditu v automobilovém průmyslu začít jinak než krátkým ohlednutím za rokem 2008. V globálním měřítku to byl pro toto odvětví zcela jistě nejsložitější rok od druhé světové války. Ekonomická krize, která začala ve Spojených státech, se velmi rychle rozšířila celým finančním sektorem, což vedlo k poklesu důvěry spotřebitelů s devastujícím dopadem na prodeje nových automobilů.

Zcela logicky byl v první fázi nejvíce postižen americký trh, který zaznamenal pokles prodeje přes 40 % stejně jako růst nejistoty, zda bude tzv. detroitská trojka (GM, Ford, Chrysler) bez významné státní podpory dlouhodobě dostatečně finančně silná.

Krize se však v globální ekonomice rychle rozšířila i do západní, střední a východní Evropy včetně České republiky, kde došlo k velmi citelnému poklesu zejména v posledním čtvrtletí minulého roku. Krize v automobilovém průmyslu se překvapivě nevyhnula ani „ekonomickým tygrům“ poslední doby, Brazílii, Rusku, Indii a Číně.

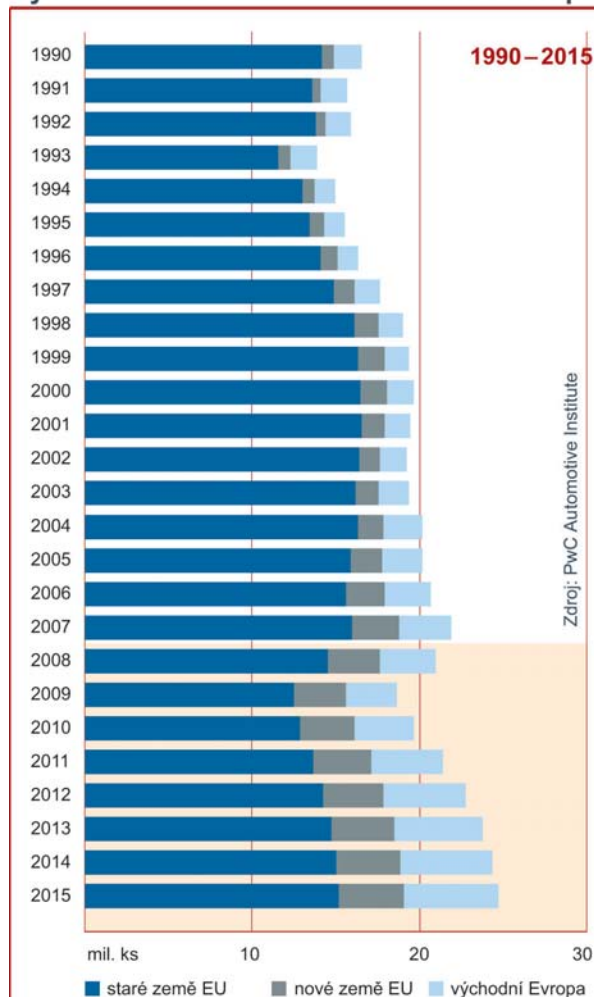
Společnosti působící v automobilovém průmyslu musí v současné době řešit mimo již existujících výzev (v podobě zpřísňujících se regulace emisí CO₂, volatilitních cen komodit a měnových kurzů, vzrůstající citlivosti na spotřebu pohonných hmot a měnících se preferencí zákazníků) i aktuální problémy vyvolané ekonomickou krizí, mezi které patří:

- akutní potřeba optimalizovat pracovní kapitál,
- nutnost zajistit potřebnou hotovost,
- problémy s leasingem a financováním v souvislosti s tím, jak financující instituce řeší nedostatek potřebných disponibilních finančních zdrojů a dopady poklesu cen ojetých automobilů či měnící se preference spotřebitelů,
- optimalizace a restrukturalizace výrobních kapacit včetně propouštění a omezování výroby či odprodeje,
- potíže mezi dodavateli, kteří jsou zprostředkovaně postiženi poklesem poptávky po nových vozech (nejvíce jsou postiženi neklíčoví dodavatelé s vysokým dluhovým financováním, nízkými maržemi a závislostí na více postižených výrobcích),
- racionalizace dealerských sítí, které již dříve fungovaly s velmi malými maržemi a v některých případech i málo zajímavými produkty,
- omezování výzkumu a vývoje, kdy výrobci i dodavatelé omezují související výdaje s cílem úspor potřebné hotovosti i přes negativní dopad na nutnou podporu prodeje nových produktů,
- státní podpora ať už v přímé či nepřímé podobě, která bude nutná k přežití mnoha hráčů a která se zcela jistě bude podílet na formování budoucí podoby automobilového průmyslu.

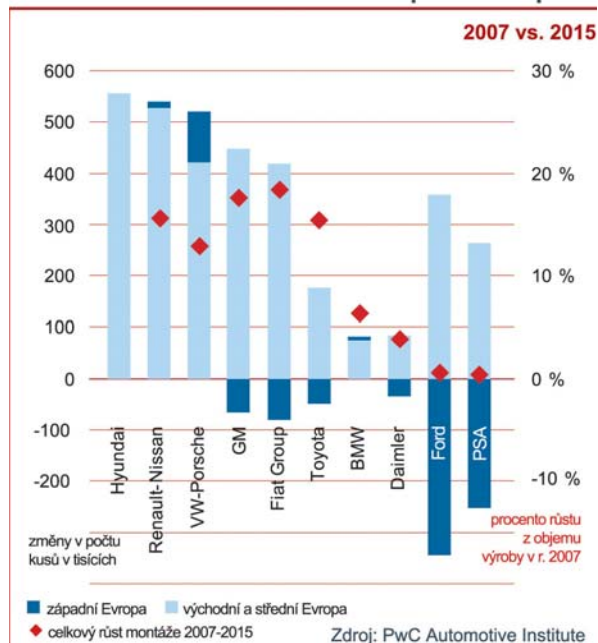
Český automobilový průmysl procházel v posledním desetiletí nepřetržitým bohem, což se promítalo v neustále rostoucích prodejích nových vozů i v exportu. Českou republiku si vybraly pro své investice další automobilky. K tradičnímu výrobci Škoda Auto přibýly dvě velké společnosti – sdružení Toyota Peugeot Citroën Automobile (TPCA) s počátkem výroby v roce 2005 následované společností Hyundai Motor, která začala vyrábět koncem roku 2008 v Nošovicích. Tito výrobci byli současně následováni celou řadou dodavatelů. Ekonomická krize však tento trend patrně dočasně změní, a to i vzhledem k otevřenosti české ekonomiky a jejímu proexportnímu zaměření.

V dlouhodobém horizontu se však i nadále očekává, že Evropa zůstane výrobní základnou pro všechny významné dodavatele a výrobce s tím, že střední a východní Evropa (a tedy i Česká republika) zůstane významným místem růstu. Zatímco prakticky veškerý růst produkce koncem devadesátých let přicházel ze západní Evropy, nyní je motorem růstu střední a východní Evropa. Odhaduje se, že nové členské státy EU spolu se zeměmi ve východní Evropě přispějí k celkovému růstu výroby aut v Evropě mezi roky 2007-2015 z 85,7 procenta.

Výhled montáže osobních automobilů v Evropě

Růst montáže dle aliančních skupin v Evropě

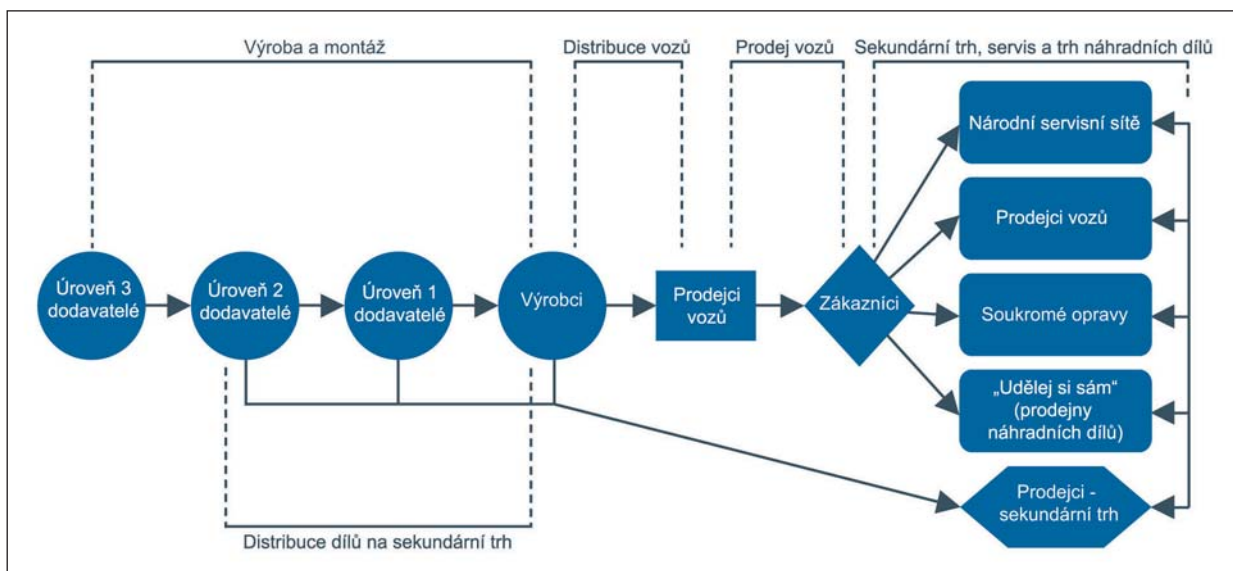

Vybrané oblasti z auditu společnosti působících v automobilovém průmyslu

Úlohou auditora je správně posoudit všechna specifika automobilového průmyslu stejně jako dopady finanční a ekonomické krize, což v době značných nejistot a klešajících přesností odhadů vedení účetních jednotek není a nebude nikterak jednoduché.

Navíc je automobilové odvětví velmi široké, a proto je důležité mít na paměti, v které části celého dodavatelско-odběratelského řetězce daná společnost působí, protože auditorská rizika budou zcela jistě odlišná u dodavatele či výrobce a například u prodejce ojetých automobilů na sekundárním trhu.

Celý dodavatelско-odběratelský řetězec se dá rozdělit na výrobu a montáž, distribuci vozů a jejich prodej a dále sekundární trh, servis a prodej náhradních dílů – viz schema:

Dodavatelé dílů a výrobci automobilů

V rámci auditu dodavatelů a výrobců vozů se můžeme setkat s celou řadou velmi specifických oblastí, které vyplývají zejména z nutné úzké provázanosti a dlouhodobé vzájemné spolupráce mezi jednotlivými úrovněmi dodavatelů a výrobců automobilů (OEM). Mezi tyto oblasti patří například:

Nominační poplatky

V automobilovém průmyslu jsou obecně finální výrobci automobilů ve výrazně silnější vyjednávací pozici v porovnání s jejich dodavateli, kteří se v rámci výběrových řízení uchází o získání zakázek. Finální výrobci vyhláší výběrová řízení na dodávky dílů pro nové modely automobilů, ve kterých určují základní parametry dodávek, přičemž dodavatelé mají ve výběrovém řízení omezenou vyjednávací pozici.

Pro vstup do výběrového řízení, které pořádá výrobce, je obvykle placen dodavateli tzv. nominační poplatek. Ve většině případů se jedná o nevratnou částku a z hlediska uplatnění principu opatrnosti by tento poplatek měl být zaúčtován dodavateli do nákladů v běžném účetním období, protože neexistuje závazek výrobce ani jistota o délce trvání projektu či o množství vyrobených automobilů.

Zpětné cenové změny

Častým účetním a auditorským problémem je rovněž neexistence klasických smluv mezi dodavateli a výrobcí, ve kterých by byla jednoznačně stanovena prodejní cena. Smlouva mezi dodavatelem a výrobcem je většinou nahrazována tzv. nominačním nebo jmenovacím dopisem, který je později upřesňován výhledy a objednávkami. V některých případech výroba začíná ještě před domluvením konečných prodejních cen a fakturace za dodávky probíhá na základě předběžně odsouhlasených, případně prototypových cen. V okamžiku dosažení dohody jsou ceny zpětně upravovány, přičemž okamžik uzavření dohody již může být až v dalším účetním období i mnoho měsíců po zahájení výroby daného

modelu. Jak dodavatelé, tak výrobci by měli proto při účetní uzávěrce posoudit aktuální vývoj a výsledky cenových jednání při zohlednění praxe v minulosti a nové tržní situace, a vytvořit dohadné položky či rezervy na tyto zpětné cenové změny.

Vzhledem k tomu, že až do okamžiku dosažení finální dohody prakticky neexistují dostatečné podklady k doložení konečné ceny, její odhad a tedy i výpočet příslušné rezervy či dohadné položky je vysoce subjektivní. Je tedy velmi důležité získat přiměřenou jistotu a důkaz o existenci titulu k tvorbě těchto rezerv, jejich úplnosti a správnosti. Navíc v případě nadnárodních společností neprobíhají cenová jednání na lokální úrovni, a proto je nutné pro získání úplných informací kontaktovat zodpovědné pracovníky, kteří jsou přímo účastníky jednání. Při auditorských postupech je potřeba uplatňovat profesní skepticismus a velmi detailně posuzovat a hodnotit předpoklady učiněné vedením společnosti. Samozřejmostí je i potřeba posoudit historii správnosti těchto odhadů a historii placení.

Slevy z prodejních cen

U většiny automobilek je běžné, že při sjednávání cen je požadována sleva za dosaženou efektivitu výroby. Přístupem i účtováním je tento případ podobný jako u zpětné změny cen ve výše uvedeném případě. K výplatě těchto slev opět dochází zpětně a rovněž může být obtížné ověřit jejich úplnost a správnost vzhledem k neexistenci smluv, ale také s ohledem na ověření míry skutečně dosažené efektivity ve výrobě.

Nutnost dodržení odebrání objednaného množství

V dohodách mezi jednotlivými úrovněmi dodavatelů či v dohodách s konečnými výrobci se mohou objevovat ustanovení typu „odeber nebo zaplať“. Dojde-li ke změnám očekávané produkce nebo jen některých parametrů (např. barevného provedení), je společnost nucena odebrat již objednané množství. V takovýchto případech je důležité správně posoudit nejen hodnotu materiálu na skladě, ale i možnosti využití zásob, které budou teprve pořízeny na základě již existujících dohod, ale bez jejich dalšího jasného využití. Z pohledu auditora se jedná o velmi náročnou oblast s cílem posouzení výše opravných položek k zásobám a přesnosti a úplnosti rezerv, kde významnou roli sehraává interní kontrolní prostředí společnosti.

Nářadí

Dohody mezi dodavateli a výrobcí vozů na dodávky dílů jsou velmi komplexní a často upravují nejen samotnou výrobu a dodávky dílů, ale i výzkum a vývoj potřebného nářadí včetně jeho samostatné výroby.

Vzhledem ke strategickému významu nářadí přechází jeho vlastnictví ve velké většině případů z dodavatele na výrobce, s čímž je obvykle spojena velká řada účetních i auditorských problémů. Vlastnické právo k tomuto nářadí totiž obvykle nepřechází se začátkem sériové výroby dílů na tomto nářadí, ale až po dosažení požadované kvality vyráběných dílů, k čemuž může dojít třeba až po

několika měsících výroby daného modelu vozu. Otázkou tedy bývá okamžik vykazování výnosů u dodavatele a začátek účetních odpisů u samotného výrobce. Důležité jsou také interní kontrolní procesy na straně dodavatele i výrobce v oblasti fyzických inventur majetku, kdy se dodavatelé musí vypořádat s existencí majetku výrobců ve svých závodech a naopak výrobci s umístěním svého majetku mimo svoje výrobní prostory.

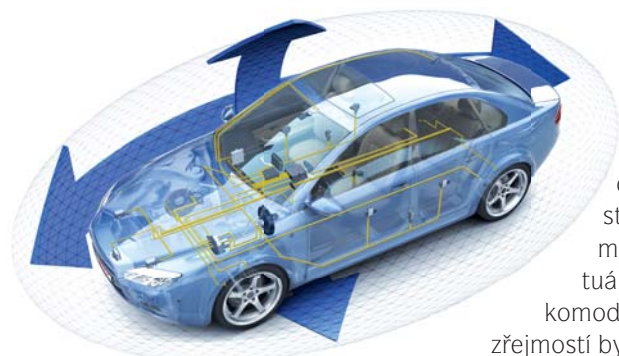
Odměna za provedení výzkumu a vývoje a za výrobu daného nářadí může, ale nemusí reflektovat (a velmi často nereflektuje) skutečné náklady dodavatele spojené s tímto výzkumem, vývojem a výrobou nářadí s tím, že úhrada nákladů dodavatelů bývá zajištěna jednak částečnými platbami, ale primárně zvýšenou cenou dodávaných sériových dílů. Jak je ale uvedeno dříve, přesné podmínky dodávek jsou uváděny v tzv. jmenovacích dopisech, které jsou spíše interním rozhodnutím finálního výrobce automobilů o podmínkách dodávek. Tato rozhodnutí jsou s ohledem na vyjednávací pozici jednotlivých stran koncipována spíše ve prospěch finálního výrobce automobilů nežli dodavatele komponentů.

Účetní zachycení na straně dodavatele závisí na konkrétní smluvní úpravě s výrobcem a jen velmi těžce lze tuto problematiku zobecnit. Nicméně velmi často je opodstatněné nezohledňovat na straně dodavatele očekávané příjmy plynoucí ze zvýšené ceny budoucích dodávek sériových dílů, protože v okamžiku dokončení výzkumu, vývoje a prodeje nářadí nebývá jasné, jaká bude na trhu poptávka po daném voze, respektive, jaký bude budoucí objem poptávaných dodávek ze strany výrobce, nebo zda se výrobce nerozhodne v budoucnosti zadat sériovou výrobu dílů jinému subjektu (např. na základě nabídky výhodnějších podmínek), či zda bude dodavatel prostřednictvím zvýšené ceny sériových dílů schopen kompenzovat ztrátu vzniklou z provedení výzkumu, vývoje a výroby nářadí. Zároveň dodavatel obvykle nedisponuje z právního hlediska vymahatelným nárokem požadovat po výrobcí úhradu takto vzniklé ztráty.

Samostatnou kapitolou jsou účetní odhady, a to zejména doba a objemy výroby daných vozů a s tím související dopady např. na dobu odepisování souvisejícího nářadí a posouzení nutnosti tvorby dodatečných opravných položek na ztrátové výroby. V době ekonomické nestability a rychle se měnících prodejních a výrobních plánů je tato oblast velmi důležitá.

Rezerva na záruční opravy

Výrobci vozů a v určitých případech i dodavatelé poskytují záruku na kvalitu svých produktů, která může v určitých aspektech přesáhnout i dobu 10 let. Vzhledem k tomu, že účetní jednotky musí při oceňování ke konci rozvahového dne vzít v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, musí vytvářet rezervy i na krytí svých závazků z titulu záručních oprav, které budou hrazeny i v daleké budoucnosti. Existující nejistota a vysoká míra subjektivity vedení společnosti v tomto účetním odhadu vyžaduje maximální pozornost auditora, kdy základem posouzení přiměřenosti by mělo být posouzení všech

dostupných historických dat, využití statistických modelů či aktuálních cen komodit. Samozřejmostí by měla být úzká spolupráce s příslušnými odbornými útvary účetní jednotky.

Distribuce a prodej vozů

V rámci distribuce se lze setkat v automobilovém průmyslu s celou řadou činností a subjektů, například samotnými výrobci, autorizovanými dovozci zahraničních značek, prodejci konečným spotřebitelům a dále i bankami, leasingovými společnostmi a dalšími subjekty zajišťujícími financování.

Mezi specifické účetní a auditorské problémy v distribuci a prodeji vozů můžeme vybrat následující:

Předváděcí vozy

Všichni výrobci, prodejci i importéři používají předváděcí vozy k tomu, aby umožnili svým zákazníkům vyzkoušet a ukázat, proč právě jejich vozy jsou lepší než ty od konkurence. Je tedy více než žádoucí, aby se jednalo pouze o nejnovější modely a aby tyto předváděcí vozy byly víceméně nové. S tím je spojen fakt, že drtivá většina předváděcích vozů je po několika měsících nahrazena novými vozy a prodána s určitou slevou. V praxi se setkáváme s účtováním o těchto vozech jako o zásobách, ale také jako o dlouhodobém majetku. Pokud je politikou účetní jednotky a převládající praxí tyto předváděcí vozy měnit v krátkých intervalech, lze spíše souhlasit s klasifikací a účtováním jako o zásobách, protože se jedná o movité věci nabyté za účelem prodeje, a to účetní jednotkou, která s těmito věcmi obchoduje. Větší jistotě by zcela jistě prospěla i jasnější definice dlouhodobého majetku v odstavci 3 paragrafu 7 prováděcí vyhlášky č. 500 s odlišením ekonomické životnosti movitých věcí od jejich očekávané doby používání účetní jednotkou po vzoru IAS 16.

Záruka odkupní ceny vozů

Jednotlivé subjekty ve snaze podpořit prodeje používají celou řadu nástrojů. Jedním z nich může být záruka odkupní ceny vozu po určité době (například po jednom či třech letech užívání zákazníkem). Odhad prodejní hodnoty vozu po určité době může být dále použit v cenových kalkulacích společností, např. u leasingových společností v okamžiku ukončení operativního pronájmu. Tato odkupní cena nebo její odhad se však může výrazně lišit od skutečné tržní ceny, která se v čase mění. V současné době nastupující ekonomické krize jsme svědky poklesu cen nových a následně i ojetých vozů, což bude mít určitě negativní dopad na tyto kalkulace či dohady. Auditor by měl přesně pochopit, jaké záruky daná účetní jednotka přímo či nepřímo poskyt-

la, či jak ji změna prodejní ceny vozů může postihnout. Účetními implikacemi může být nutnost tvorby opravných položek či tvorby rezerv.

Rezerva na ekologickou likvidaci vozů

Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech je každý výrobce a akreditovaný zástupce (např. autorizovaný dovozce) povinen zajistit ekologickou likvidaci pro vozidla vlastní značky poprvé uvedená na trh v České republice po 1. červenci 2002 a od 1. ledna 2007, a vozidla uvedená na český trh před 1. červencem 2002, jsou-li tato vybraná vozidla odevzdána do sběrného místa stanoveného výrobcem nebo akreditovaným zástupcem, a nést související náklady. Výrobci a akreditovaní zástupci obvykle uzavírají písemné smlouvy s osobami oprávněnými ke sběru, výkupu, zpracování, případně využívání a odstraňování vybraných autovraků k provádění této likvidace.

Výrobci a autorizovaní zástupci by měli v okamžiku prodeje odhadnout související náklady a vytvořit přiměřenou rezervu. Odhad této rezervy je však velmi komplikovaný s významným subjektivním aspektem, a to zejména vzhledem ke skutečnosti, že ceny komodit (ocel, hliník, apod.) mající zásadní vliv na cenu ekologické likvidace autovraků jsou v poslední době velmi rozkolísané. Smlouvy s oprávněnými osobami k provádění likvidací jsou obvykle na dobu kratší, než je odhadovaná životnost vozů, a existující cenové dohody jsou tak pouze orientační.

Ing. Jiří Zouhar

Ing. Jitka Kricnerová

Auditorské služby PricewaterhouseCoopers

Ing. Jiří Zouhar pracuje ve společnosti PricewaterhouseCoopers od roku 1998 a v současné době je ředitelem v oddělení auditu. Zodpovídá za služby poskytované klientům působícím zejména v odvětví průmyslové výroby (se zaměřením na automobilový průmysl) a navíc i za poskytování poradenství v oblasti účetních standardů Spojených států amerických (US GAAP) společností v regionu střední a východní Evropy. Je absolventem VŠE, členem Komory auditorů ČR, Komory certifikovaných účetních ve Velké Británii (FCCA) a ve Spojených státech amerických (CPA).

Ing. Jitka Kricnerová je senior manažerkou ve společnosti PricewaterhouseCoopers zodpovědnou za auditu výrobních společností (se zaměřením na automobilový průmysl) a dále obchodních společností. Je absolventkou VŠE, oboru informační a znalostní inženýrství, členkou Komory auditorů ČR a Komory certifikovaných účetních ve Velké Británii (FCCA).

Daně z příjmů právnických osob v automobilovém průmyslu

Marcela Zbožínková

Následující článek se zabývá problematikou v automobilovém průmyslu z pohledu daně z příjmů právnických osob, a také uvádí několik daňových změn, na které by si auditoři měli dát pozor při provádění auditu za rok 2008.

Výzkum a vývoj v automobilovém průmyslu

Společnosti působící v automobilovém průmyslu každoročně vynakládají poměrně vysoké finanční částky na výzkum a vývoj a většina z těchto společností ve svých daňových příznacích uplatňuje na tyto aktivity odčitatelnou položku. V souladu se zákonem o daních z příjmů to znamená, že takto vynaložené náklady snižují základ daně hned dvakrát – jednou jako řádný náklad a podruhé jako zvláštní odčitatelná položka.

V případě uplatnění této odčitatelné položky se jedná o náklady, které společností vznikají při realizaci tzv. projektů výzkumu a vývoje, které mají podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtu návrhů technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části či certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje.

Projektem výzkumu a vývoje se rozumí písemný dokument, ve kterém společnost ještě před samotným zahájením řešení projektu vymezí svou činnost v této oblasti a který obsahuje mj. základní identifikační údaje společnosti, cíle, odborné garanty projektu, schválení oprávněných osob jednajících za společnost apod. Vzhledem k tomu, že zákon o daních z příjmů vymezuje náležitosti, které má projekt výzkumu a vývoje obsahovat, jsou tyto náležitosti

velmi často finančními úřady kontrolovány.

Upřesnění nákladů, které lze uplatnit jako odčitatelnou položku, poskytuje pokyn řady „D“ Ministerstva financí ČR. Pokud by si společnost nebyla jistá, které náklady lze uplatnit, může požádat správce daně o závazné posouzení nákladů na výzkum a vývoj, které lze odečíst od základu daně.

Zákon o daních z příjmů omezuje uplatnění této odčitatelné položky na tři zdaňovací období bezprostředně následující po zdaňovacím období, ve kterém nárok na odčitatelnou položku vznikl.

Investiční pobídky

Výrobci automobilů stejně jako jejich dodavatelé jsou poměrně často příjemci investičních pobídek. Nejčastěji se jedná o slevu na dani z příjmů (úplnou či částečnou). Společnosti čerpající investiční pobídky ve formě slevy na dani měly dle znění zákona o daních z příjmů platného do konce roku 2008 povinnost využít v maximální míře všech ustanovení zákona ke snížení základu daně.

Dle znění zákona o daních z příjmů platného od 1. ledna 2009 se omezuje povinnost využít snížení základu daně pouze na vyjmenované položky (tj. pouze uplatněním odpisů, opravných položek, daňových ztrát atd.). Toto omezení povinnos-

ti maximálně snižovat základ daně se použije i pro zdaňovací období 2008. Společnosti tak již nejsou nuceny podávat dodatečné daňové příznání při každé sebemenší změně základu daně.

Další vítanou změnou platnou od 1. ledna 2009 je snížení sankce za nedodržení výše uvedené podmínky pouze na jednonásobek sazby daně (místo do konce roku 2008 platného dvojnásobku) té změny základu daně, která vznikla porušením podmínky. Obě výše uvedené změny použijí také poplatníci, u kterých byl příslib investičních pobídek poskytnut před 1. lednem 2009.

Problematika transferových cen

Mnoho transakcí u společností v automobilovém průmyslu probíhá právě mezi spojenými osobami. Pro transakce sjednané mezi spojenými osobami platí princip tržního odstupu. Dle tohoto principu by měly ceny uplatněné mezi spojenými osobami odpovídat cenám, za které by podobné nebo identické transakce byly uskutečněny mezi osobami, jež nejsou spojené.

Z důvodů časté absence jednoduše srovnatelných transakcí nelze vždy zcela jednoznačně posoudit dodržení principu tržního odstupu. Společnosti však mají možnost požádat místně příslušného správce daně o závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena transferová cena.

Vzhledem k tomu, že společnosti působící v automobilovém průmyslu jsou častými příjemci investičních pobídek, je nutné zdůraznit, že problematika transferových cen je pro ně obzvláště ožehavým tématem. V případě zjištění správcem daně, že příjemce investičních pobídek nedodržuje princip tržního odstupu a zvyšuje základ daně pro výpočet slevy na dani právě díky transakcím mezi spojenými osobami, nárok na slevu zaniká a společnost je povin-

na podat dodatečná daňová priznání za všechna zdaňovací období, ve kterých slevu uplatnila.

Marketingové náklady

Daňová uznatelnost nákladů na marketingové akce není v zákoně o daních z příjmů specificky řešena. Dle obecného ustanovení je možné příslušné náklady posoudit jako daňově uznatelné za podmínky, že společnost je schopna prokázat, že marketingové náklady směřovaly k dosažení, zajištění nebo udržení jejich zdanitelných příjmů.

Bonusy a slevy

Samotná daňová uznatelnost těchto nákladů je většinou jasná (ná vaznost slevy na dosažený prodej), obtížnější může být otázka, ve kterém zdaňovacím období jsou náklady daňově uznatelné. Dle pokynu Ministerstva financí ČR řady „D“ se pro zjištění základu daně uplatní částky ovlivňující základ daně k rozhodnému datu, kterým je v návaznosti na priznání slevy či bonusu datum vzniku právního nároku na slevu či bonus. Pokud není známa přesná částka, akceptuje se pro účely daně z příjmů dohadná položka. V praxi se setkáváme s tím, že distributoři tvoří dohadné položky automaticky při prodeji automobilu dealerovi, nicméně nárok na slevu dle smluvních podmínek vzniká až v okamžiku, kdy je vozidlo prodáno konečnému zákazníkovi. Proto je vždy nutné znát smluvní ujednání, na základě kterých jsou slevy poskytovány.

Ing. Marcela Zbožínková

Daňové a právní služby
PricewaterhouseCoopers

Ing. Marcela Zbožínková je absolventkou Vysoké školy ekonomické v Praze a členkou Komory daňových poradců. Pracuje jako manažer v oddělení daňových a právních služeb ve společnosti PricewaterhouseCoopers, kde se specializuje na oblast daně z příjmů právnických osob. Věnuje se publikační činnosti zaměřené na oblast daní z příjmů právnických osob.

Daňové změny pro rok 2008 v kostce

Vzhledem k tomu, že v tuto chvíli jsou pro auditory aktuální audity účetních závěrek pro rok 2008 jsou níže uvedeny některé daňové změny, které mohou být v roce 2008 relevantní právě u společností působících v automobilovém průmyslu.

Nízká kapitalizace

Z důvodu negativních reakcí ze strany odborné veřejnosti se Ministerstvo financí ČR rozhodlo zmírnit pravidla nízké kapitalizace zavedená s účinností od 1. ledna 2008.

Pravidlo nízké kapitalizace, které určuje daňovou neuznatelnost finančních nákladů (např. úroků z úvěrů a půjček), se od roku 2008 vztahovalo nejen na úvěry a půjčky od spojených osob, ale i na úvěry a půjčky od nespojených osob. V některých případech byly finanční náklady automaticky daňově neuznatelné (např. omezení výše jednotné úrokové míry zvýšené o 4 % body, omezení u podřízených úvěrů a půjček, omezení u úvěrů a půjček vázaných na výsledek hospodaření poplatníka).

V novele zákona účinné od 1. ledna 2009 se ruší pravidla pro daňovou neuznatelnost finančních nákladů z úvěrů a půjček mezi nespojenými osobami. Zároveň se ruší omezení pro maximální výši uznatelných finančních nákladů ve výši jednotné úrokové míry zvýšené o 4 % body.

Nově se v rámci testu nízké kapitalizace bude posuzovat pouze poměr mezi výší úvěrů, půjček a vlastním kapitálem mezi spřízněnými osobami nebo z úvěrů od bank zajištěných spřízněnou osobou. Poměr, dle kterého se posuzuje daňová uznatelnost finančních nákladů z těchto úvěrů a půjček, zůstává pro nebankovní subjekty 2:1.

Pro úvěry a půjčky uzavřené do 31. prosince 2007 (s některými výjimkami u smluv uzavřených do 31. prosince 2003, kde se použije znění zákona z roku 2003) je možno použít znění zákona účinné do 31. prosince 2007 i pro zdaňovací období začínající v roce 2008.

Pro úvěry a půjčky a dodatky k úvěrům a půjčkám, které byly uzavřeny po 31. prosinci 2007, se může novelizované znění uplatnit i zpětně pro rok 2008 (přestože novela je obecně účinná dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů, tj. pro zdaňovací období, která započala v roce 2009).

Likvidace nepotřebných zásob

Od 1. ledna 2008 lze do daňově uznatelných nákladů zahrnout náklady vzniklé v důsledku prokazatelně provedené likvidace zásob. K jejímu prokázání je poplatník povinen vypracovat protokol, ve kterém uvede důvody likvidace, způsob, čas a místo provedení likvidace, specifikaci likvidovaných předmětů a způsob naložení s nimi, a dále uvede pracovníky zodpovědné za její provedení.

Dodaňování neuhrazených závazků

Od 1. ledna 2008 je zavedena povinnost dodávat neuhrazené závazky, od jejichž splatnosti uplynulo více jak 36 měsíců nebo byly promlčeny. Zákon o daních z příjmů uvádí řadu výjimek, kdy se toto ustanovení neuplatní (např. závazky z titulu smluvních sankcí, zálohy či úvěry). Následně lze o hodnotu splněného nebo započteného závazku nebo jeho části, o kterou byl zvýšen základ daně, snížit základ daně.

Zpřísnění tvorby daňových opravných položek k pohledávkám

U pohledávek s hodnotou přesahující 200 000 Kč lze tvořit daňovou opravnou položku, jejíž velikost je odstupňována podle doby po splatnosti, pouze pokud bylo zahájeno soudní, správní nebo rozhodčí řízení.

Změna doby odpisování osobních automobilů

Osobní automobily jsou od 1. ledna 2008 odpisovány ve druhé odpisové skupině po dobu pěti let. Vzhledem k absenci speciálního přechodného ustanovení je nutné veškeré osobní automobily, které jsou odpisovány v roce 2008, přefadit do druhé odpisové skupiny.

Odpisování nadlimitních osobních automobilů

Od 1. ledna 2008 je zrušena maximální povolená částka pořizovací ceny osobních automobilů 1,5 mil. Kč, ze které byly společnosti oprávněny uplatnit daňové odpisy v případě, že celková pořizovací cena automobilu přesáhla tento limit. Osobní automobily zaevidované po 1. lednu 2008 je možné odpisovat do nákladů bez ohledu na výši jejich pořizovací ceny.

-mz-

DPH v automobilovém průmyslu

Petra Šafková

Pro výrobu automobilů je typické, že do výrobního řetězce je zapojeno více dodavatelů polotovarů a jednotlivých funkčních dílů než v ostatních výrobních odvětvích.

Pavla Polanská

Jednou z hlavních charakteristik daně z přidané hodnoty (DPH) je skutečnost, že tato daní jsou zatíženy všechny obchodované produkty bez ohledu na stupeň jejich zpracování či podílu na konečném výrobku. Aplikace DPH v automobilovém průmyslu proto přináší mnohá specifika a úskalí, přímo úměrná složitosti vztahů mezi společnostmi zapojenými do výrobního procesu.

V následujícím článku přiblížíme typické problémy, které se mohou vyskytnout v průběhu provádění auditu společností spojených s automobilovým průmyslem z pohledu DPH.

V následujícím článku přiblížíme typické problémy, které se mohou vyskytnout v průběhu provádění auditu společností spojených s automobilovým průmyslem z pohledu DPH.

Nářadí

Patrně nejvýznamnějším specifikem automobilového průmyslu je problematika tzv. nářadí (označované také anglickým názvem „tooling“). Tímto pojmem se označují různé stroje, nástroje, formy na odlévání nebo tvarování, raznice či jiné podobné technologické součásti výrobního zařízení poskytované výrobcem automobilů dodavateli dílů.

Zjednodušeně řečeno: výrobce automobilů požaduje, aby díly vyráběné jeho dodavatelem přesně odpovídaly jeho požadavkům. A to nejen kvalitativně, technickými parametry, ale i cenově, přičemž je zároveň žádoucí, aby byly dané díly vyráběny pouze pro tohoto jednoho odběratele. Navíc výrobce dí-

lů zpravidla před zahájením výroby nedisponuje dostatečnými finančními prostředky, které by mohl investovat do nákladného výrobního vybavení. Nejsnazším způsobem, jak uvedené požadavky zajistit, je pro výrobce automobilů poskytnout dodavateli dílů potřebné nářadí na své vlastní náklady.

Daňová rizika plynou především z toho, že nářadí zůstává ve vlastnictví odběratele dílů. Často je nářadí, například forma, vyrobena přímo v zemi, ve které sídlí výrobce dílů, a to buď přímo jím, případně lokálním subdodavatelem. Forma je v průběhu své životnosti opravována či upravována. Doslouží-li, je prodána nebo zlikvidována v zemi, kde byla využívána, nebo je odeslána do státu, ve kterém sídlí odběratel dílů. Tyto pohyby majetku se mohou dít jak v rámci EU, tak i mimo EU.

Jaké jsou nejčastější chyby v praxi? Například nesprávné uplatnění systému zdanění pořízení zboží z jiného členského státu EU (zjednodušeně „reverse-charge“) v zemi pořizovatele formy v případě, že forma zůstává v členském státě EU, v němž byla vyrobena. Pokud je zároveň opomenuto odvedení lokální daně dodavatelem formy v jeho zemi, hrozí dodavateli dodatečné vyměření DPH a související úrok. Navíc vzhledem k časovému prodlení vlastník formy zmešká v zemi umístění formy lhůtu na žádost o vrácení DPH zaplacené při jejím pořízení. Stejně dopady má nezdanění prací provedených na formě lokální DPH v zemi jejího umístění.

Přestože pravidla pro uplatnění DPH v jednotlivých zemích EU jsou v zásadě jednotná, národní specifika přetrvávají. Některé členské státy EU (například Německo) umožňují, aby dodání nářadí jeho výrobcem bez fyzického odeslání do státu odběratele dílů mělo stejný daňový režim jako následné dodání dílů vyrobených za použití tohoto nářadí. To znamená, že i do-

dání nářadí výrobcem dílů je považováno za plnění osvobozené od DPH přesto, že nářadí fyzicky neopustilo zemi, ve které bylo vyrobeno.

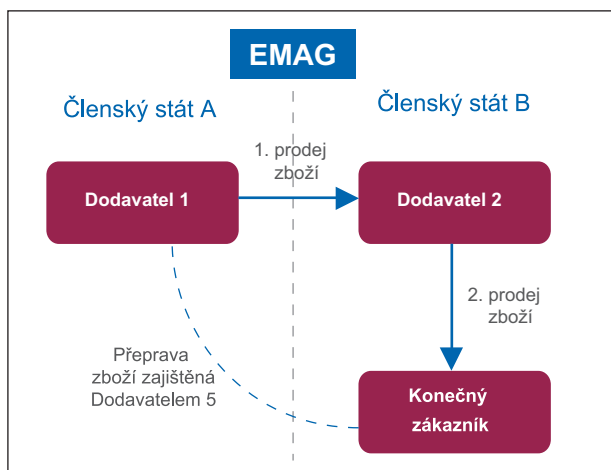
Dosud jsme v tomto textu pojem „dodání nářadí“ omezovali na plnění zahrnující fyzické dodání vyrobeného nářadí, kdy se z pohledu DPH jedná o dodání zboží. To není optimální z hlediska peněžních toků, neboť objednatel nářadí je často z jiného státu a zaplacenou DPH má šanci nárokovat pouze formou časově a administrativně náročné žádosti o vrácení DPH ve státě, v němž byla daň vybrána (v případě států mimo EU, se kterými Česká republika neuplatňuje princip vzájemnosti, může dokonce být DPH nákladem, neboť není možné ji nárokovat). Smluvní vztah, na jehož základě je nářadí dodáno, však často zahrnuje i úhradu nákladů na výzkum a vývoj, výrobu prototypu, odzkoušení vyrobeného nářadí a související kvalitativní testy vyrobených dílů, a teprve následně vlastní dodání, ke kterému dojde až v okamžiku, kdy je „testovací fáze“ úspěšně ukončena. Zde je vhodné zamyslet se nad tím, zda by bylo možné rozdělit poskytnuté plnění (dodání nářadí) v závislosti na jejich skutečné povaze a alespoň u části plnění se vyhnout nevýhodnému placení DPH v zemi výrobce nářadí uplatněním systému reverse-charge. To ovšem vyžaduje detailní rozbor právní situace v dotčených zemích a posouzení konkrétních smluvních podmínek.

Řetězové obchody

Pokud se obchody v automobilovém průmyslu uskuteční mezi jednotlivými členskými státy EU („intrakomunitární plnění“) a jedná se o dodání téhož zboží mezi více než dvěma osobami, jde o tzv. řetězové obchody. Z pohledu uplatňování DPH u těchto obchodů je významný rozsudek Evropského soudního dvora č. C-245/04 známý pod označením

EMAG Handel Eder OHG („EMAG“). V něm Evropský soudní dvůr judikoval, že v případě dvou po sobě následujících dodání téhož zboží mezi dvěma členskými státy EU, která jsou uskutečněna prostřednictvím pouze jedné dopravy, může být tato doprava přiřazena pouze k jedné dodávce. Jinými slovy, v případě dvou po sobě bezprostředně následujících dodávek téhož zboží mezi členskými státy EU, může být jako intrakomunitární dodávka označena pouze jedna z uskutečněných dodávek.

Jako praktický příklad můžeme uvést dodávku zboží z členského státu A do členského státu B (viz schéma EMAG):

Zboží je odesláno od prodávajícího (Dodavatel 1) přímo Konečnému zákazníkovi usazenému v členském státě B, ale faktura je vystavena Dodavatelem 1 ve prospěch v pořadí druhého dodavatele (Dodavatel 2) usazeného v členském státě B. Bezprostředně poté je dodávka zboží fakturována Dodavatelem 2 Konečnému zákazníkovi rovněž usazenému v členském státě B.

Ve světle uvedeného rozsudku je nutno posoudit, kterému z plnění, tj. zda plnění mezi Dodavatelem 1 a Dodavatelem 2 nebo plnění mezi Dodavatelem 2 a Konečným zákazníkem, je možno přiřadit dopravu zboží mezi členskými státy A a B. Toto plnění bude osvobozeno od DPH a druhé plnění bude podlé-

hat dani. Problém, na který osoba účastníci se řetězového obchodu narazí, plyne z nejednotné úpravy DPH v členských státech EU. Přes harmonizaci DPH na úrovni EU se její uplatnění v uvedeném případě bude mezi jednotlivými členskými státy EU lišit. Shoda nebude panovat ani v názoru, které z výše uvedených dodávek zboží může být přiřazena doprava. Tato nejednotnost může vést k problémům při rozhodování o správném postupu z pohledu DPH a navíc oběma dodavatelům zároveň hrozí v určitých situacích registrace k DPH v druhém členském státě. Hledání správného řešení či pokus o daňovou optimalizaci tak vyžaduje znalost

národní legislativy v oblasti DPH dotčených členských států EU.

Self-billing

V zájmu omezení problémů spojených s doklady od jednotlivých dodavatelů je výrobcí v rámci automobilového průmyslu často využíván systém tzv. self-billing (samofak-

turace). Tento systém umožňuje, aby plátce uskutečňující zdanitelné plnění zplnomocnil k vystavení daňového dokladu svým jménem odběratele. Podmínkou tohoto postupu je, že se plátce, který zdanitelné plnění uskutečňuje, písemně zaváže přijmout všechny takto vystavené daňové doklady. Výhodou self-billingu je, že odběratel vystavuje faktury na přijaté zboží zpravidla již v závislosti na skutečném objemu dodaného zboží. Jeho použitím sice odběratel na sebe bere administrativní zátěž spojenou s vystavováním dokladů svého dodavatele, ale na druhou stranu může sám přispět k tomu, aby doklady, které jsou podkladem pro uplatnění jeho nároku na odpočet DPH, měly všechny potřebné náležitosti. Navíc

jsou k dispozici včas. Uvedené platí i pro vystavování daňových dokladů.

Problematickou oblastí je přepočítání zahraniční měny vyčíslené na vystavených dokladech na české koruny. Dle našeho názoru z dikce zákona o DPH vyplývá, že vzhledem k tomu, že daňové doklady jsou vystavovány jménem plátce, který zdanitelné plnění uskutečnil, musí kurz pro přepočítání cizí měny na české koruny použitý na daňovém dokladu vystaveném odběratelem odpovídat kurzu, který používá dodavatel, protože ten odpovídá za údaje uvedené na vystavených daňových dokladech i v případě self-billingu. Výklady týkající se použití kurzu pro přepočítání se však liší. Na základě odborné diskuse mezi zástupci Ministerstva financí ČR a zástupci Komory daňových poradců ČR byl publikován závěr, že při vystavování daňových dokladů odběratelem může být pro přepočítání cizí měny na české koruny použit kurz platný pro odběratele, který vystavuje daňový doklad v souladu se zákonem o DPH.

Prokázání dodání zboží z tuzemska

Většina tuzemské výroby dílů a automobilů je určena pro zahraniční trhy. Z pohledu DPH jsou jak vývozy zboží do třetích zemí, tak dodávky do jiných členských států považovány za plnění osvobozená od DPH s nárokem na odpočet daně. Plátce neodvádí DPH na výstupu, přičemž má plný nárok na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění použitých pro výrobu. Pro uplatnění tohoto osvobození je nezbytné splnit zákonem dané podmínky. V případě dodání zboží do jiného členského státu EU je zboží osvobozeno od DPH na výstupu pouze v případě, že bylo skutečně odesláno nebo přepraveno z tuzemska a plátce je schopen tuto skutečnost finančnímu úřadu prokázat. Daňovým dokladem o uskutečněném vývozu zboží je písemné rozhodnutí celního orgánu o vývozu zboží do třetí země, kterým je celním orgánem

potvrzen výstup zboží z území Evropského společenství.

Z našich zkušeností vyplývá, že zatímco důkazním prostředkům o usku-tečněném vývozu zboží je věnována zpravidla dostatečná pozornost, důkazní prostředky prokazující přepravu zboží do jiného členského státu bývají podceňovány, a to jak z hlediska jejich návaznosti k jednotlivým dodávkám, tak z hlediska jejich průkaznosti. V případě neprokázání přepravy prodávajícího zboží do jiného členského státu EU však může dojít k odmítnutí uplatněného osvobození ze strany finančního úřadu a kontrola může vyústit do dodatečného vyměření daně na výstupu, jejíž pozdní úhrada je automaticky úročena. Navíc hrozí 20% penále z dodatečně vyměřované částky.

Testování

Přestože výrobci dílů či automobilů tvrdí, že jimi vyráběné produkty patří k absolutní špičce své třídy, setkáváme se s tím, že nakupují díly či vozy cizích značek, aby otestovali jejich vlastnosti. Toto testování pak může probíhat na kompletních vozích nebo pouze na jednotlivých dílech, které jsou nakoupeny samostatně nebo získány z nakoupených vozů. Z pohledu DPH je otázkou, nakolik bude možno nárokovat odpočet DPH z nakoupených automobilů a dílů, které jsou určeny výhradně pro testování. V případě samostatně nakoupených dílů je odpověď jednoznačná: jsou používány pro testování v rámci ekonomické činnosti a je možno uplatnit nárok na odpočet daně z kupní ceny. V případě osobních automobilů nakoupených za účelem testování je situace složitější, neboť zákon o DPH neumožňuje v současné době uplatnit nárok při pořízení osobních automobilů (kategorie M1 nebo M1G) nakoupených za jiným účelem než je následný prodej. Konkrétní situaci je proto vždy nezbytné blíže prozkoumat.

Ekologické daně v automobilovém odvětví

Od 1. ledna 2008 přibýly do skupiny nepřímých daní aplikovaných

v České republice rovněž ekologické daně představované daní ze zemního plynu a některých dalších plynů, daní z pevných paliv a daní z elektřiny. Těmito daněmi jsou zatíženy předmětné komodity na úrovni jejich výrobce, popř. distributora. Zákon však za určitých podmínek umožňuje, aby byly obchodovány bez ekologické daně, a to za splnění zákonných podmínek. Jednou z těchto možností je jejich následné použití v metalurgických procesech. A protože i v automobilovém průmyslu se s metalurgickými procesy můžeme setkat, například při výrobě nářadí či součástí automobilů, skýtá uvedené osvobození možnost pro daňovou úsporu, a to nejen v úrovni samotné ekologické daně, ale i DPH, do jejíhož základu ekologická daň vstupuje.

Distribuce a prodej vozů

Marketingové náklady

Daňové problémy řešené na úrovni distributorů a dealerů se z převážné části dotýkají vynaložených marketingových nákladů a uplatnění nároku na odpočet daně zaplacené na vstupu.

Od ledna 2009 dochází v zákoně o DPH k dlouho očekávané změně v případě poskytnutých reklamních předmětů. Nově zákon stanoví, že za dodání zboží se nepovažuje dodání reklamního nebo propagačního předmětu bez úplaty, pokud jeho pořizovací cena bez daně nepřesahuje 500 Kč. Byly vypuštěny omezující požadavky na označení reklamního předmětu obchodní firmou nebo ochrannou známkou poskytovatele reklamního předmětu nebo názvem propagovaného zboží či služby. Další omezující podmínkou kladenou na reklamní předměty do konce roku 2008 bylo, že nesměly být předmětem spotřební daně (s výjimkou tichého vína). Pro účely DPH tak od ledna 2009 zůstává jedinou omezující podmínkou cena.

Bezúplatné poskytnutí reklamního předmětu, jehož pořizovací cena bez daně nepřesáhne 500 Kč, pak

není považováno za dodání zboží, a tudíž jeho poskytovateli nevzniká povinnost odvést daň na výstupu. V případě, že hodnota reklamního předmětu přesáhne hranici 500 Kč, je poskytovatel povinen odvést DPH z pořizovací ceny tohoto nebo obdobného zboží, a pokud tato cena není známa, z celkových nákladů vynaložených k okamžiku jeho dodání, pokud při jeho pořízení uplatnil nárok na odpočet daně.

Uplatnění novelizované úpravy ale nebude bezproblémové, neboť pokud jde o umožnění nároku na odpočet DPH na vstupu, trvá návaznost na ustanovení zákona o daních z příjmů. To však ponechává definici reklamního či propagačního předmětu beze změny, tzn. včetně omezujících podmínky týkající se uvedení obchodní firmy, ochranné známky či názvu propagovaného zboží či služby, stejně jako vyloučení předmětů podléhajících spotřební dani (s výjimkou tichého vína). A důsledky uvedeného nesouladu? Je otázkou, zda je možno uplatnit nárok na odpočet DPH v případě pořízení reklamního předmětu, jehož cena nepřesáhne 500 Kč, ale jenž nespĺňuje uvedená omezení zákona o daních z příjmů. Může se také stát, že poskytnutí reklamního předmětu nebude dodáním zboží z pohledu DPH, ovšem nebude možné jej zařadit do daňové uznatelných nákladů pro účely daně z příjmů.

Častými marketingovými náklady, se kterými se můžeme setkat v automobilovém průmyslu, jsou náklady spojené s účastí zástupců odborných časopisů na tuzemských i zahraničních prezentačních a předváděcích akcích. Uplatnění nároku na odpočet daně z těchto nákladů je sporné. Na jednu stranu jsou tyto náklady určeny v podstatě na to, aby byly například testy vyráběných automobilů uveřejněny v odborných časopisech a prezentovány tak veřejnosti. Na druhou stranu jsou vynaložené náklady z velké části tvořeny výdaji na ubytování, stravování a dopravu novinářů. V případě recenzí se sice nabízí určité srovnání s formou place-

né tištěné reklamy, ale vzhledem k nezávislosti novinářů nemusí být všechny recenze pouze pozitivní, a pak průměr s reklamou pokulhává.

Dalším tématem je uplatnění DPH u předváděcích osobních automobilů. Tyto automobily jsou dealery používány k prezentaci vozu zájemcům o koupi a k poskytnutí možnosti jeho odzkoušení před jeho případnou koupí potenciálním zákazníkem. Návaznost použití předváděcích automobilů na ekonomickou činnost dealerů je

v tomto případě zcela zřejmá. Přes naznačenou jasnou vazbu mezi nakoupeným předváděcím osobním automobilem a ekonomickou činností dealera zákon o DPH neumožňuje v současné době uplatnit nárok na odpočet daně při pořízení osobních automobilů, které nejsou bezprostředně určeny k dalšímu prodeji. Toto ovšem není možné pouze deklarovat. Účel, za kterým budou osobní automobily ve společnosti používány, se musí odrážet ve způsobu záúčtování vstupní ceny těchto automobilů, a dále ve formě registrace těchto vozidel k provozu na pozemních komunikacích.

V rámci podpory prodeje automobilů se dále setkáváme s různými variantami poskytnutí odměn, např. za objem odebraného zboží, za včasné platby, za vyba-

vení showroomu apod. Automobilový průmysl v této oblasti nemá tak významná specifika oproti jiným oborům, a proto pouze v krátkosti obecně uvedeme, že pokud je bonus navázán na konkrétní splnění podmínek v minulosti, například určitý objem odebraného zboží, včasné placení apod., záleží na tom, jaké ujednání existuje mezi výrobcem a distributorem nebo distributorem a dealerem. Pokud je ujednáno, že při splnění podmínek poskytuje jedna strana druhé slevu z původní ceny zboží, je možné vystavit v souladu se zákonem o DPH daňový dobropis snižující základ daně a daň. Ovšem stejně tak je možné vystavit i dobropis nedaňový.

Pokud je ujednáno, že při splnění určitých (kvantitativních nebo kvalitativních) podmínek náleží druhé straně určitý finanční bonus, pak je na místě, pokud distributor nebo prodejce vystaví fakturu na příslušný obnos, a to bez DPH, neboť ze strany příjemce finančního bonusu nejde o zdanitelné plnění. Samozřejmě, pokud by však byl dealer odměňován například za to, jak jeho provozovna splňuje nastavené podmínky týkající se propagace zboží dodavatele, je pravděpodobné, že poskytl dodavateli reklamní službu, a takové plnění podléhá DPH.

Ožehavým tématem v automobilovém odvětví je problematika záručních oprav, která má sice totožné dopady ve všech výrobních odvětvích, avšak u automobilů jde téměř při každé záruční opravě o značné částky, přičemž na velký podíl prodeju do zahraničí je navázán i značný objem přeshraniční fakturace nákladů na záruční opravy. Zároveň u automobilů, které se bez problémů pohybují mezi různými státy, jsou záruční opravy poskytovány i v zemích, ve kterých nedošlo k prodeji vozu.

Z pohledu DPH dochází k provedení práce na movité věci, tedy plnění, které je zdaněno tam, kde k opravě dochází, pokud opravovaná věc zůstává ve státě, v němž

k opravě došlo. Náklady na záruční opravy proto často procházejí řetězcem dodavatelů k výrobci zatíženy DPH, kterou výrobce může získat zpět pouze prostřednictvím systému tzv. vratek, a to z členských zemí EU a z nečlenských zemí, s nimiž existuje dohoda o vzájemném vracení DPH (v současné době jde o Švýcarsko, Norsko a Makedonii). Tento proces je ovšem časově a administrativně náročný, jak již bylo uvedeno výše. DPH účtovaná výrobcům distributory ze zemí, s nimiž není nastaveno vzájemné vracení daně, je pro výrobce nákladem.

V této souvislosti se nabízí úvaha, zda je skutečně nezbytné, aby náklady na záruční opravy byly zatíženy DPH, zda nejde o kompenzaci, slevu z původní ceny zboží či o osvobozené plnění charakteru pojištění. To ovšem vždy vyžaduje pečlivý rozbor a posouzení konkrétních smluvních podmínek.

Zákazníci

Nárok na odpočet DPH u osobních automobilů

Přestože zákazníci nejsou přímo součástí výrobního procesu nových automobilů, je vhodné se na tomto místě věnovat i specifikům DPH z jejich pohledu. A to zejména z toho důvodu, že nemožnost uplatnění nároku na odpočet této daně u osobních automobilů fakticky ovlivňuje i dodavatele, kteří při plánování svých obchodních strategií musí brát v úvahu i daňové dopady u zákazníka.

Jak již bylo uvedeno, v České republice není v současné době možné uplatnit nárok na odpočet DPH z osobního automobilu (kategorie M1 nebo M1G), přestože bude používán pro podnikatelskou činnost plátce. Jedinou výjimku z tohoto principu představují osobní automobily nakoupené za účelem jejich dalšího prodeje, a to včetně osobních automobilů pořízených formou finančního pronájmu. V této souvislosti česká podnikatelská sféra

jistě vítá dnes již zřetelné náznaky, že by mohlo dojít ke zrušení blokače nároku na odpočet DPH v případě použití osobních automobilů pro podnikatelskou činnost.

Často bývají kladeny otázky ohledně správného postupu v případě oprav osobních automobilů, nakoupených náhradních dílů či s vozem nakoupené nadstandardní výbavy, pokud je uvedena na daňovém dokladu samostatně. Přesto, že zákon o DPH striktně blokuje nárok na odpočet daně u pořízených nových osobních automobilů, a tudíž se může jevit jako nesyrový, že u jednotlivých dílů či doplňků nárok na odpočet daně existuje, je tento plně v souladu s ustanovením zákona o DPH. Ten umožňuje uplatnění nároku na odpočet daně u všech nakoupených oprav, náhradních dílů a výbavy osobního automobilu, pokud je osobní automobil používán k ekonomické činnosti plátce, plátce má k dispozici daňový doklad a pokud nakoupené opravy a výbava nemají charakter technického zhodnocení osobního automobilu.

DPH u ojetých automobilů

Dalším specifickým problémem je uplatňování DPH při prodeji ojetých automobilů. Zákon o DPH zavádí speciální definici ojetého automobilu, kterým je každý automobil, jenž byl dodán po uplynutí 6 měsíců ode dne prvního uvedení do provozu, a který má najeto více než 6 000 km. V případě prodeje ojetých automobilů pak zákon umožňuje uplatnění tzv. zvláštního režimu pro obchodníky s použitým zbožím. Vzhledem k tomu, že zákon neomezuje uplatnění tohoto zvláštního režimu pouze na osobní automobily, může být aplikován i v případě prodeje ojetých nákladních automobilů. V rámci tohoto zvláštního režimu je DPH odváděna pouze z přírůstku (marže) obchodníka a nikoliv z celé prodejní ceny, přičemž zvláštní režim je možné použít pouze v některých, zákonem přesně definovaných, situacích. Plátce daně se může pro aplika-

ci tohoto zvláštního režimu rozhodnout. Uplatnění tohoto režimu tedy není povinné, a tudíž obchodník může zároveň prodávat ojetá vozidla i v rámci běžného režimu. Režim zdanění marže je možné uplatnit i při přeshraničním dodání ojetých automobilů, kde je však nezbytné pečlivě sledovat, zda je s ohledem na uplatnění DPH legislativy státu osoby, která zboží dodává, vůbec možné zvláštní režim v tuzemsku použít.

Novela zákona o DPH od 1. ledna 2009

Tak jako ostatní daňové zákony je i zákon o DPH předmětem časté novelizace, a proto věnujeme závěrem několik řádek hlavním změnám, které přináší jeho novela účinná od 1. ledna 2009.

Nová obecná úprava finančního leasingu z pohledu DPH

Zákon o DPH přestává používat ustálené označení „finanční pronájem“ a nahrazuje je vymezením, že za dodání zboží se také považuje převod práva užívat najaté zboží na základě smlouvy, která stanoví povinnost nájemce nabýt zboží, které je předmětem smlouvy. Leasingová společnost bude odvádět DPH z celé hodnoty zboží prodávajícího na základě uvedené smlouvy jednou částkou v tom zdaňovacím období, kdy došlo k předání předmětného zboží nájemci.

Zákon o DPH navíc zavádí speciální pojem „finanční pronájem osobního automobilu“, který oproti obecné úpravě finančního leasingu uvedené výše zahrnuje i situace, kdy je osobní automobil přenechán za úplatu do užívání podle smlouvy, která stanoví pouze oprávnění uživatele nabýt osobní automobil nejpozději úhradou posledního závazku. Důsledkem je, stručně řečeno, že v případě osobních automobilů nakoupených na základě smlouvy o finančním pronájmu zůstávají pravidla stejná i po 1. lednu 2009 a není rozhodující, zda předmětná smlouva stanoví povinnost nájemce osobní automobil odkou-

pit nebo pouze uvádí právo odkupu automobilu po skončení leasingové smlouvy.

Novela zákona o DPH dále nově upravuje pravidla pro dodání zboží prostřednictvím tzv. call-off skladů. Oproti dosavadní úpravě je povinností příjemce zboží zdanit jeho pořízení již v okamžiku, kdy je zboží dodáno do skladu. To může způsobit v praxi velké nesrovnalosti, např. proto, že není známa cena zboží.

Novela dále nově umožňuje uplatnění nároku na odpočet v běžném přiznání i za období předcházejícího roku a vypouští požadavek na zaúčtování daňových dokladů jako podmínku nároku na odpočet daně na vstupu. Nově je také upraveno, kdy je povinnost vykázat osvobozené plnění v případě vývozu.

Ing. Petra Šafková
Ing. Pavla Polanská
Daňové a právní služby
PricewaterhouseCoopers

Ing. Petra Šafková je senior manažerkou v daňovém a právním oddělení pražské pobočky společnosti PricewaterhouseCoopers. Absolvovala Vysokou školu ekonomickou v Praze a je zapsána Komory daňových poradců České republiky. Pro společnost pracuje od dubna 1997. V současnosti se specializuje na daňové poradenství v oblasti daně z přidané hodnoty a zapojena do činnosti mezinárodní skupiny zaměřené na daňové otázky v oblasti automobilového průmyslu.

Ing. Pavla Polanská pracuje jako konzultant v daňovém a právním oddělení pražské pobočky společnosti PricewaterhouseCoopers. Ve společnosti pracuje od prosince 2007 a její hlavní specializací je DPH. Před nástupem do společnosti pracovala jako specialista na DPH a spotřební daně v daňové správě a předtím v celní správě. Ing. Polanská vystudovala Vysokou školu ekonomickou v Praze, fakultu financí a účetnictví.

zaujalo nás

Vliv finanční krize na současný vývoj výkaznictví firem

Zpomalení ekonomického růstu a pokračující globální finanční krize mají u řady firem negativní dopad na hodnotu jejich investic a majetku. Důvodem je zpravidla přehodnocení obchodních plánů, které byly stanoveny v předchozích letech za zcela odlišných, podstatně lepších ekonomických podmínek. Společnosti se musí připravit a včas reagovat na změny v hodnotě všech těchto aktiv, včetně goodwillu. A to nejen z čistě ekonomického a strategického hlediska, ale i z pohledu finančního výkaznictví, které je zásadním faktorem kredibility pro investory a věřitele.

Společnosti, které vykazují podle mezinárodních účetních standardů IFRS nebo českých účetních standardů, by v současné době neměly opo-

menout důkladné testování majetku na znehodnocení. Globální finanční krize má dopad na řadu parametrů, které ovlivňují reálnou hodnotu aktiv a ukazují na znehodnocení majetku. Mezi nejdůležitější ukazatele, které jsou spojeny s vývojem hodnoty aktiv, patří tempo růstu HDP, zvyšování úrokových měr a snižování ziskových marží," říká Vladislav Severa, vedoucí partner transakčního poradenství Ernst & Young.

Standards IFRS vyžadují, aby společnosti pravidelně a detailně sledovaly všechny náznaky možného snížení hodnoty aktiv, které zahrnují například zhoršení ekonomické situace podniku, nižší využití aktiva než bylo původně plánováno či očekávanou restrukturalizaci činnosti společ-

nosti. Pokud takový náznak existuje, je třeba provést přezkoumání hodnoty aktiv v plném rozsahu a na jeho základě odhadnout takzvanou zpětně ziskatelnou částku aktiva," vysvětluje Martin Skácelík, executive director Ernst & Young pro služby IFRS.

V případě goodwillu musí společnosti provádět test snížení hodnoty každoročně i v případech, kdy žádné indikátory možného snížení hodnoty nebyly identifikovány. V případech, kdy je hodnota zjištěná testem nižší než účetní hodnota, musí účetní jednotka promítnout tuto skutečnost okamžitě do svých finančních výkazů.

(Ernst & Young, 12/2008)

inzerce

Proč ho ještě nemáte?

Auditorský systém
na míru Vaším potřebám.

znamená nejen úplný a snadno přístupný spis, ale i efektivní program auditu.

Tipy pro řízení podniku v době krize

Auditorská společnost PricewaterhouseCoopers v těchto dnech zveřejnila na svých webových stránkách „krizové desatero“, resp. 10 tipů, které by měly pomoci manažerům činit správná rozhodnutí v současné nestabilní době. Přestože „desatero“ do značné míry vykazuje prvky public relation a tipy jsou pojaty v obecné rovině, určitě stojí za to je přetisknout.

1. Analýza: Jak na tom doopravdy jste?

V době hospodářského poklesu „míříte na pohyblivé cíle“. Je proto kritické vycházet z přesných analýz reálné situace, a nikoli ze sebelepších odhadů.

Co je skutečným zdrojem hodnot vašeho podnikání a jak to bude ovlivněno recesí? Máte k dispozici komplexní informace, které vám umožní objektivně vyhodnotit vaše silné a slabé stránky, vaši tržní pozici a citlivost vašeho podnikání na vnější vlivy (cena zdrojů apod.)? Co musíte udělat, abyste minimalizovali dopad krize? Budete se soustředit na klíčové zákazníky, změníte dodavatele, omezíte výrobu či upravíte cenovou politiku?

Při analýze své tržní pozice a možností reakce se soustředte zejména na

- Obchodní partnery (banky apod.): Mají správné informace o vaší situaci a záměrech?
- Konkurenci: Změní charakter svých produktů a služeb, sníží ceny nebo naváže strategická partnerství s jinými dodavateli? Jaké jsou její silné stránky? Hrozí vám nepřátelské převzetí?
- Zákazníky: Upřednostní levnější varianty produktu, budou nakupovat menší množství téhož výrobku či služby nebo budou hledat zcela nové alternativy? Jsou nějaké rozdíly mezi jednotlivými klientskými segmenty?
- Dodavatele: Máte výhodně nastavené smluvní vztahy? Existují na trhu alternativy?

Na základě kvalitních dat vypracujte několik scénářů pro vývoj financí, provozu a lidských zdrojů, které zohlední možné dopady hospodářské krize na váš podnik. Buďte připraveni je flexibilně upravit podle vývoje na trhu a průběžně analyzovat své strategické možnosti.

2. Výkonnost: Jednejte rázně, ale na základě spolehlivých dat

Pro úspěšné hráče je typická flexibilita a pohotovost. Více než kdy jindy teď potřebujete mít k dispozici kvalitní a včasné manažerské informace a vhodné indikátory výkonnosti (KPI).

Z historie je zřejmé, že společnosti, které dokázaly získat i v době poklesu, byly ty, které jednaly rozhodně, dokázaly mobilizovat své vnitřní zdroje a využít momentální nejistoty, slabosti či pomalé reakce svých konkurentů.

- V době krize potřebujete silné vůdce – máte na klíčových pozicích ty správné lidi?

- Dosahujete maximální produktivity práce? Jaké máte vnitřní rezervy a jak jich využít?
- Jaké máte vnitřní možnosti pro zvýšení marží?

Získejte maximum užitku ze svých výdajů. Z hlediska výkonnosti je důležité stanovit omezený počet transparentních a jednoznačných indikátorů výkonnosti (KPI), které budou relevantní pro současnou situaci a podpoří vytváření hotovosti – nespolehejte se na indikátory, které byly relevantní v době růstu.

3. Náklady je třeba řídit, nejen snižovat

Zaměřte se na zvýšení provozní efektivity. Šetřete v konkrétních a zdůvodněných oblastech spíše než plošně na všem.

Nejrychlejší cestou je přísná kontrola nábory nových lidí a omezení výdajů, které nepřispívají k rozvoji nebo udržení podnikání a jejichž zrušení neohrozí vaši hlavní činnost.

Analýza ziskovosti musí být založena na alokaci přímých i nepřímých nákladů ke konkrétním produktům a službám. Umožní vám rozhodnout, které aktivity je možné ukončit nebo odložit, jak nově nastavit ceny a obchodní podmínky apod.

- Které produkty, zákazníci a distribuční kanály vytvářejí, nebo naopak snižují hodnotu? Nešetřete na ziskových produktech a klientech, ale zajistěte si jejich loajalitu. Naopak je zbytečné investovat do produktů a služeb, které přinášejí jen zanedbatelný zisk.
- Vyhodnoťte strukturu nákladů a užitek plynoucí z jednotlivých typů výdajů. Úspor můžete dosáhnout zefektivněním procesu nákupu a pracovních postupů a omezením plýtvání.
- Zaměřte si i na zaměstnance a podpořte úsporné chování.
- Nezapomeňte na provozní kapitál, jehož řízení vám může přinést řadu úspor.

4. Hotovost, hotovost, hotovost

Většina společností zažívá v době poklesu finanční problémy. K úspěšnému zvládnutí krize je nutné minimalizovat dluhy a pohledávky a zajistit maximum hotovosti na účtech.

Řízení hotovosti musí být vaší prioritou, neboť jinak nebudete schopni splatit své závazky, což nevyhnutelně vede k insolvenčnímu řízení.

- Chraňte svou likviditu a trvejte na včasných platbách ze strany zákazníků.
- Přehodnoťte finanční toky, zdroje financování a výdaje.
- Sledujte, jak si podnik stojí ve vztahu k finančním i nefinančním závazkům.
- Udržujte minimální množství zásob.
- Využijte možností, které nabízí faktoring.

Efektivní řízení pracovního kapitálu může omezit vaši závislost na věřitelích a snížit finanční náklady a riziko ztrát

v důsledku zastarávání zásob či nevyamahatelných pohledávek. Zvažte strategie jako:

- přísnější kontrola úvěrů a motivace zákazníků k včasným platbám,
- odměňování obchodníků v okamžiku realizace platby, nikoli za uzavření obchodu,
- placení faktur až k datu splatnosti, pokud za včasnou platbu nezískáte konkrétní výhody.

Přehodnoťte své smlouvy s bankami a dalšími věřiteli – jsou pro vás za dnešních podmínek výhodné? Pečlivě monitorujte své hospodářské výsledky a finanční závazky a pravidelně a otevřeně komunikujte se zainteresovanými stranami – nejhorší jsou nečekaná překvapení.

5. Uvažujte dlouhodobě, krize jednou skončí

Z krátkodobého hlediska jste stabilizovali hotovost a minimalizovali náklady. Z dlouhodobého hlediska musíte udržet zdroje růstu a konkurenceschopnosti.

Hospodářská krize vám dává příležitost dlouhodobě zefektivnit vaše podnikání. V okamžiku, kdy jste eliminovali zbytečné náklady, máte možnost nastavit systém nákladů tak, aby byl dlouhodobě efektivní.

Dlouhodobě je snižování nákladů založené co nejkratší návratnosti. Větší podíl variabilních a menší podíl fixních nákladů zvyšuje vaši odolnost v období hospodářské recese. Změna podnikového modelu, včetně přehodnocení cílových trhů, struktury produktů a služeb, možnosti outsourcingu či centralizace, transformace informačních systémů či odměňovacích plánů, vyžaduje pečlivou analýzu, dostatek času a podporu zainteresovaných stran. Nezapomeňte na možnosti, které nabízí daňová optimalizace.

Myslete na budoucnost, nezapínejte se jen nadcházejícím čtvrtletím.

- Nepřestávejte inovovat a investovat do oblastí, které budou zdrojem vašeho budoucího růstu.
- Nezapomeňte na podporu své značky.
- Období poklesu vytvářejí velmi zajímavé příležitosti pro cenově výhodné fúze a akvizice s vysokou návratností investice. Pro úspěch takové transakce je třeba finanční zajištění, flexibilní rozhodování jakož i specifické dovednosti a zkušenosti s vynucenými odprodeji majetku.

6. Připravte se na možná rizika

Období hospodářského poklesu zvyšuje tlak na plnění obchodních cílů a dosahování zisků. Věnujte dostatečnou pozornost řízení rizik, zejména prevenci podvodného jednání.

- Investice do proaktivních opatření jsou nižší než ztráty v důsledku podvodného jednání.
- Vaši zaměstnanci musí být schopni odolat rizikům jako korupce (např. za účelem splnění obchodních cílů), zkreslování finančních výsledků či falšování dokumentace potřebné pro financování.
- Pokud již k takové situaci došlo, zvažte všechny důsledky své reakce z hlediska morálky zaměstnanců, i pokud jde o možnost náhrady škody (např. prostřed-

nictvím pojištění pro případ podvodu či trestního nebo občanskoprávního řízení).

- Zabezpečte, aby odcházející zaměstnanci nezneužili vaše důvěrné obchodní informace a abyste po jejich odchodu měli přístup ke všem relevantním informacím souvisejícím s jejich dosavadní prací.

7. Nezapomeňte na daňové důsledky

Daňové plánování může zásadním způsobem ovlivnit vaši hotovost a ziskovost. Cokoli se rozhodnete udělat, má daňové dopady, a tedy dopady na váš zisk.

- Daňové plánování je důležité v každé době, o to více v době, kdy společnosti hledají možnosti úspor nákladů a kladem zvýšený důraz na řízení cash flow.
- Úspory mohou přitom být realizovány nejen v oblasti daně z příjmů právnických osob, ale také v oblasti daně z příjmů fyzických osob či sociálního a zdravotního pojištění. Četné možnosti pro úspory nabízí s ohledem na svou povahu také oblast daně z přidané hodnoty.
- Při daňovém plánování se zaměřte nejen na daňovou povinnost na úrovni jednotlivých společností ve skupině, ale na optimalizaci celkové daňové zátěže skupiny. Zvláštní pozornost věnujte situacím, kdy některé společnosti ve skupině mají ztráty, zatímco jiné vykazují daňovou povinnost.

8. Komunikujte

Uvědomte si, jak pokles ovlivní subjekty, které mají vztah k vašemu podnikání, a snažte se pochopit jejich postoje a potřeby.

Vnímání situace je často důležitější než skutečný stav věcí, a proto je důležité, abyste s nimi udržovali otevřenou a pravidelnou komunikaci. Jde zejména o:

- vlastníky,
- zaměstnance,
- zákazníky,
- úřady,
- věřitele,
- dodavatele,
- média,
- právníky.

vtip měsíce

To víte, v době finanční krize musíme šetřit, kde se dá. Propustili jsme uklízečku a majitel slíbil, že občas zajistí úklid sám. Ale teď je tři týdny služebně na jachtě v Karibiku.
Kresba: Ivan Svoboda

Věrnost vašich klíčových zákazníků i zaměstnanců může být zásadním způsobem ovlivněna tím, jak s nimi komunikujete. Nepřesné, neúplné či pozdě poskytnuté informace mohou mít zásadní vliv na jejich postoj a mohou ohrozit vaši životaschopnost. Zejména v době, kdy peněz není nazbyt a loajalitu nemůžete odměnit finančně, je kvalitní komunikace, včasná zpětná vazba a otevřenost základem vašeho úspěchu.

9. Kde vzít finance?

Některé zdroje financování pro vás mohou být zbytečně nákladné či mohou příliš omezovat vaši flexibilitu.

Jakkoli se zdá, že v současné situaci je téměř nemožné refinancovat bankovní úvěry, mohou společnosti, které dokážou generovat hotovost a mají kvalitní plán dalšího vývoje, využít řady možností – a to jak ve vztahu k bankám, tak pokud jde o alternativní možnosti jako financování s využitím vlastního kapitálu či leasing.

Analyzujte dostupné možnosti a rozhodněte, jaká forma financování je vhodná pro váš podnik včetně daňových a dalších dopadů. Pro poskytovatele financí je také důležité důvěryhodné ověření vaší ekonomické situace a výhledů, např. ze strany uznávaného auditora.

Nejrychlejší peníze jsou každopádně ty, které neutratíte. Ze všeho nejdříve se proto zaměřte na možné interní zdroje financí.

10. Uvědomte si hodnotu svých lidí

V čase krize je pro vaše zaměstnance zásadní pravidelný a srozumitelný přísun informací. Identifikujte klíčové zaměstnance a připravte pro ně vhodné motivační programy.

V období poklesu je velmi náročné motivovat zaměstnance a udržet jejich produktivitu na potřebné úrovni. Ze všeho nejdříve musíte najít klíčové pracovníky, kteří jsou kritičtí pro váš budoucí úspěch, a zajistit, že je během krize neztratíte.

- Vědí, že vám na nich záleží a jaká je jejich role?
- Můžete využít jejich schopností jinak než dosud?
- Podporují vaše výkonnostní a odměňovací programy aktuální potřeby?
- Rozumí vaši zaměstnanci novým opatřením?

Jakkoli třeba musíte omezit nábor, nezapomeňte, že dnes můžete snadněji a levněji než kdy jindy získat kvalifikované pracovníky, kteří budou zdrojem vašeho budoucího růstu.

Propouštění zaměstnanců či rušení pracovních míst je pouze jednou, nikoli jedinou možností, jak se vypořádat s dopady hospodářského zpomalení. Zvažte všechny alternativy, které vám ve vztahu k zaměstnancům umožňuje zákon. Zvažte také daňové a právní důsledky snižování stavu zaměstnanců.

(PwC, 1/2009)

Co najdete v e-příloze č. 1/2009

Přístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází 10krát ročně, souběžně s tištěným časopisem Auditor, ale pouze v elektronické podobě. Obsahuje články a zajímavé informace, které se nevejdou do tištěného časopisu s limitovaným počtem stran. Auditři si ji mohou stáhnout v Extranetu na webových stránkách Komory auditorů www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem. Hesla byla auditorům vygenerována a zaslána v květnu 2007. Pokud někdo své heslo nezná, nebo ho zapomněl, může si ho vyžádat u ing. Libuše Šnajdrové, e-mail: snajdrova@kacr.cz. Předplatitelům časopisu Auditor je e-příloha zaslána e-mailem. O zaslání e-přílohy e-mailem můžou požádat také auditři na e-mail: lerova@kacr.cz.

Zaujalo nás

Převod jmění na společníka

Obchodní právo umožňuje celou řadu přeměn alias transformací obchodních společností a družstev, přičemž jednou z nich je také tzv. převod jmění na společníka. Princip

je poměrně prostý – majoritní společník převezme (pohlť) jeho společnost, případné minoritní společníky vyplatí a jakožto právní nástupce dané společnosti může pokračovat v její podnikatelské činnosti. V praxi to však tak jednoduché není – čeká zde nejen jeden problém a komplikace po právní, účetní i daňové stránce.

Více o přeměnách a převodu jmění na společníka si přečtete v článku ing. Martina Děrgela, publikovaném v časopise Účetnictví v praxi, jehož plné znění najdete v první letošní e-příloze Auditor.

Zaznamenali jsme Auditní výbor: potřeba, nebo nutnost?

Efektivní fungování výboru pro audit nebylo nikdy důležitější než v současné době překotných změn na finančních trzích. Zpomalování světové ekonomiky, pokračující problémy v úvěrování, rostoucí inflace a blížící se recese ekonomiky jasně určují nutnost detailní identifikace souvisejících rizik na kvalitativně vyšší úrovni. Prioritou číslo jedna

je nyní pro auditní výbory informovanost o těchto rizicích na všech úrovních řízení. O této problematice je rozhovor s Pavlem Závitkovským, partnerem společnosti KPMG Česká republika, přetištěný z časopisu Bankovnictví.

Anonymita vlastnictví

Forem zajištění co nejvyšší anonymity vlastnictví české společnosti existuje celá řada od využití advokátů až po akcie na doručitele v listinné podobě. Právě forma držby společností prostřednictvím akcií na doručitele v listinné podobě zaručuje maximální možnou míru anonymity pro vlastníky. Rostoucí tlak ze strany EU vede k rušení možnosti emitovat akcie na majitele (doručitele) v řadě evropských zemí, a pokud jsou akcie zachovány, stoupá tlak na možnost identifikovat akcionáře jinými prostředky. Co znamená anonymita vlastnictví a možnosti jejího řešení – najdete v článku Lukáše Skalíka publikovaném ve FP-finanční poradce.

-av-

Rozšíření oddělení forenzních služeb

Michael Peer

Michael Peer byl nedávno jmenován partnerem KPMG pro střední a východní Evropu odpovědným za oblast poradenství při řešení sporů. Náplní těchto služeb je zejména pomáhat klientům s účetními aspekty soudních sporů. Michael Peer působí v Praze a dohlíží na poskytování těchto služeb nejen v ČR, ale i celé střední a východní Evropě. Michael Peer je členem kanadského Institutu certifikovaných účetních a držitelem titulu certifikovaný vyšetřovatel podvodů (Certified Fraud Examiner). Do KPMG pro střední a východní Evropu nastoupil v roce 2006. Má více než patnáctileté zkušenosti s prováděním

forenzních vyšetřování, včetně vyšetřování podvodného či jiného nezákonného jednání, a shromažďování informací o podnicích a jednotlivcích pro potřeby klientů (tzv. corporate intelligence). Spolupracoval s klienty ze státní správy, s nadnárodními společnostmi i podniky s lokální působností při často složitých sporech souvisejících s porušením smluvních vztahů a stál rovněž na straně obhajoby proti žalobám na náhradu škody.

Alexander Nagy

Novým ředitelem odpovědným za forenzní audity, které se zaměřují na odhalení machinací a zkreslení ve finančních výkazech, se ve forenzním odděle-

ní společnosti KPMG pro střední a východní Evropu stal **Alexander Nagy**. Ten působí rovněž v Praze a má na starosti řízení této oblasti v České republice a celé střední a východní Evropě. Alexander Nagy má téměř desetiletou zkušenost s vedením forenzních auditů, prováděním forenzních vyšetřování a regulatorních prověrek a rovněž s poradenstvím klientům za účelem snížení rizik výskytu podvodného jednání. Mezi jeho klienty se řadí nadnárodní společnosti, podniky s lokální působností, státní správa i místní samosprávy. Před svým nástupem do společnosti KPMG pro střední a východní Evropě pracoval pro společnost Deloitte v ČR.

-av-

Noví senior manažeři

Judita Říhová

Novou senior manažerkou společnosti KPMG ČR v oddělení auditu se zaměřením na finanční instituce se stala **Judita Říhová**. Specializuje se na audit a poradenství pro pojišťovny a penzijní fondy v České republice a regionu střední a východní Evropy. Zaměřuje se také na služby, které souvisejí s regu-

lací podnikání pojištěn – solventnost, licenční řízení, převody pojistných kmenů, vyjasnění a interpretace regulatorních požadavků. Rovněž má zkušenosti s due diligence a podílí se na poradenství související s implementací IFRS.

Judita Říhová absolvovala VŠE v Praze v roce 1998. V září stejného roku nastoupila do KPMG ČR. V roce 2001 ukončila studium na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. V roce 2004 byla jmenová-

na manažerem. Je certifikovaným účetním expertem a statutárním auditorem.

Ve volném čase se snaží věnovat svým dětem, manželovi a svému koníčku – chovu holubů.

Dalšími senior manažery KPMG v oddělení auditu se zaměřením na finanční instituce byli jmenováni Jiří Diepolt a Jiří Medřický.

-jd-

Rödl & Partner Nově ve Francouzsko-české obchodní komoře

Na podzim loňského roku byla kancelář Rödl & Partner na základě rozhodnutí výboru přijata za člena Francouzsko-české obchodní komory. Rozšíří tak její členskou základnu, kte-

rá nyní čítá 349 členů, především z řad českých a francouzských společností. „Jsme přesvědčeni, že členství ve Francouzsko-české obchodní komoře nám pomůže v rozvoji nejen profesních, ale i společenských vztahů jak se samotnou komorou, tak především s jejími

členy,“ uvedlo vedení Rödl & Partner.

Rödl & Partner je již tradičně dlouholetým členem Italsko-české obchodní komory, stejně jako Německo-české obchodní a průmyslové komory.

-jd-

PRICEWATERHOUSECOOPERS Znalosti a schopnosti přinášejí klientům vysokou hodnotu

Společnost PricewaterhouseCoopers byla v polovině prosince vyhodnocena jako jeden z vítězů prestižní mezinárodní soutěže o nejobdivovanější společnost v oblasti využívání znalostí (Most Admired Knowledge Enterprises – MAKE). V celkovém hodnocení zástupců největších firem podle žebříčku Fortune 500 se PwC umístila na 10. místě a ocitla se tak ve společnosti dalších významných firem, jako jsou např. Royal Dutch

Shell, Toyota, Apple a Microsoft. Společnost Ernst & Young obsadila jedenáctou příčku, Deloitte ani KPMG se do první dvacítky neprobojovaly. Vítězové byli vyhlášeni nezávislou výzkumnou společností Teleos, která působí v oblasti řízení znalostí (knowledge management) a intelektuální hodnoty (intellectual capital).

PwC patří mezi 24 společností, které se všech uplynulých pěti ročních zmíněné soutěže probojo-

valy až do finále. Za to získala místo v „Síni slávy“, která se vyhláší v rámci průzkumu.

PricewaterhouseCoopers získala ocenění především kvůli tomu, že její zaměstnanci svými znalostmi a schopnostmi přinášejí klientům vysokou přidanou hodnotu. I pobočky PwC ve střední a východní Evropě považují sdílení znalostí za jednu ze základních strategických priorit.

-jd-

Deloitte.

Mezi desítkou nejlepších

Ve Španělském sále Pražského hradu se koncem listopadu uskutečnilo slavnostní vyhlášení soutěže Českých 100 nejlepších 2008, kterou pořádá občanské sdružení Comenius. Třemi nejúspěšnějšími firmami se staly ČEZ, Škoda Auto a Vodafone. V žebříčku nechyběly ani auditoři. Společnost Deloitte se umístila na krásném osmém místě, Ernst & Young a KPMG obsadily 22. a 27. pozici.

Cílem soutěže je nalézt, zviditelnit a ocenit české firmy a společnosti, které dosahují vynikajících výsledků. Jediným měřítkem konečného umístění je četnost nominací jednotlivými respondenty.

Součástí slavnostního večera na Pražském hradě bylo i předání ocenění Lady Pro a Gentleman Pro nejúspěšnějším českým ženám a mužům. Významné společenské ocenění Lady Pro 2008 získala mj.

Petra Wendelová ze společnosti Ernst & Young.

Soutěž Českých 100 nejlepších získává rok od roku větší prestiž, stejně jako odborná konference Klíčové faktory úspěchu, která předchází samotnému vyhlášení „českých nej“. Není náhodou, že ve Španělském sále byli k vidění Jiří Paroubek, Cyril Svoboda, Petr Gandalovič, Alexandr Vondra nebo Evžen Tošenovský.

-jd-

Vedoucí partner Deloitte Michal Petrman přebíral ocenění v soutěži Českých 100 nejlepších 2008 z rukou Renáty Vesecké, nejvyšší státní zástupkyně.

Diplom stvrzující titul Lady Pro 2008 předal Petře Wendelové z Ernst & Young bývalý hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský.

Slavnostní večer na Pražském hradě zahájil předseda sdružení Comenius Karel Muzikář. Vlevo moderátorka Jolana Voldánová.

AUDITOR

AUDITOR, číslo 1, 2009, ročník XVI, povolení MK ČR 6934, ISSN 1210-9096. **Vydává:** Komora auditorů České republiky, IČ 70901473. **Redakční rada:** předsedkyně prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc., členové Ing. Eva Fišerová, Ing. Marie Kučerová, Ing. Pavel Kulhavý, doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D., Ing. Eva Rokosová, Alena Valešová. **Redaktor:** Jaromír Dočkal, tel: 251 511 167, e-mail: dockal@ddpress.cz **Adresa redakce:** Komora auditorů České republiky, Opletalova 55, 110 00 Praha 1, tel.: 224 212 670, 224 222 178, fax: 224 211 905, e-mail: kac@kacr.cz. **Příjem inzerce, sazba, distribuce:** Infomedia, spol. s r.o., Hráskeho 15, 148 00 Praha 4, tel.: 271 911 131, 607 972 085, fax: 271 911 128, e-mail: infomedia@infomedia.cz. **Tisk:** Wendy, s.r.o., Mělník, tel.: 315 625 115. **Cena:** 95 Kč (pro členy KA ČR zdarma). Vychází 10x ročně. Toto číslo vyšlo 28. 1. 2009.

© KA ČR. Všechna práva vyhrazena.
Foto na titulní straně: Daimler

